

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ปฏิญานิพนธ์
ของ
อัมรา บุญประเสริฐ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา : ศิลปะการแสดงศึกษา

ธันวาคม 2560

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ปฏิญานินทร์
ของ
อัมรา บุญประเสริฐ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา : ศิลปะการแสดงศึกษา

ธันวาคม 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา : ศิลปะการแสดงศึกษา

ธันวาคม 2560

อัมรา บุญประเสริฐ. (2560). การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินท์นิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา : ศิลปะการแสดงศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินท์นิพนธ์: ดร.ปรวณ แพทยานนท์.

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนและหลังเรียนหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ

ขั้นตอนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีวิธีในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1)การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2)การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 3)การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้ค่าเฉลี่ย 4.54 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนและหลังเรียน หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ ผลปรากฏ ว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

DEVELOPMENT OF LOCAL LEARNING GROUP IN GALLMOR PERFORMANCES
FOR MATHAYOM 1 STUDENTS TUMPITAYANUSORN SCHOOL SRISAKET PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Art Education
at Srinakharinwirot University

December 2017

Ammara Bunprasert. (2016). **Development of Local Learning Group in Gallmor Performances for the Matthayom 1 Students, Tumpitayanusorn School, Prang Ku district, Srisaket province.** Master thesis, M.Ed. (Art Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committer: Dr.Porawan Pattayanon

The objectives of this research are 1) to develop a local learning group using Gallmor performances which encourage local cultural awareness, and 2) to compare a pre-consequences and post-consequences learning achievement modal which encourages local cultural awareness of local curriculum in forms of Gallmor performances.

The research methodologies of the local curriculum development were aimed to the folk show and Gallmor performances presented by Matthayom One students. It was Foued thak there were three ways to develop local learning curriculum, intluding The Follaring : 1) basic information, 2) development of a local learning group, and 3) experimental use of a local learning group. The sample consisted of Matthayom One students, Tumpitayanusorn School in the Prang Ku district of the Srisaket province. The results showed that the development of a local learning group on the Gallmor performances presented by Matthayom One students was both appropriate and consistent at the highest level. The mean score was 4.54 and the learning achievement aimed to promote the pre-consequences and a post-consequences of local cultural awareness. The local curriculum in terms of Gallmor performances showed the results of teaching and learning with a statistical significance of .01

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาแนะนำและให้คำปรึกษา ความใส่ใจอย่างดียิ่งจาก ดร.ปรวัน แพทยานนท์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย รศ.จันทนา เอี่ยมสกุล กรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน และวิทยากรท้องถิ่น ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ถูกต้อง รวมถึงทั้งบุคคล ที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการในปริญญานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ คณะครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ปกครองของนักเรียนทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคุณบิดา มารดาและญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนในทุกๆ ด้านให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวชานามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทเวทีแต่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

อัมรา บุญประเสริฐ

สารบัญ

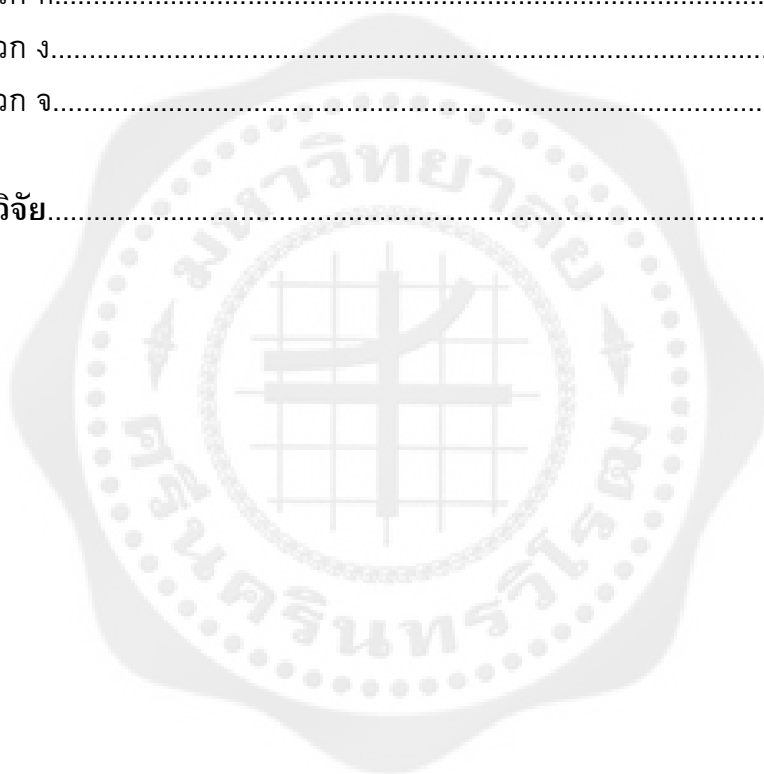
บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ขอบเขตเนื้อหา.....	3
ระยะเวลาในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมุติฐานในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
หลักสูตรและสาระการเรียนรู้.....	5
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....	5
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.....	11
กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต.....	14
แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	16
การแสดงแกลมอ.....	25
ประวัติความเป็นมาการแสดงแกลมอ.....	25
เครื่องเช่นไหว้พิธีกรรมการเล่นแกลมอ.....	26
เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม.....	26
ปะรำประกอบพิธีกรรม.....	26
การแต่งกาย/การทรงเจ้าของแม่มอและมอ.....	26
รูปแบบการแสดงขั้นตอนการรำ.....	27
ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร.....	31
แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
การกำหนดประชากร.....	36
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	45
ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
ผลการศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ.....	46
ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	47
ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	48
ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	49
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	49
ผลการประเมินแบบฝึกหัดแต่ละหน่วยการเรียนรู้.....	53
ผลการใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	57
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	57
ความสำคัญของการวิจัย.....	57
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	57
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก.....	69
ภาคผนวก ข.....	75
ภาคผนวก ค.....	117
ภาคผนวก ง.....	120
ภาคผนวก จ.....	123
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	154

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	16
2 หน่วยการเรียนรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ.....	39
3 คำนำหน้าจำนวนข้อสอบในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ.....	41
4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ แกไข.....	47
5 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น.....	48
6 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ และคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด.....	54
7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	54
8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	56

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา.....	21
2 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับสถานศึกษา.....	24
3 แผนภูมิแบบจำลองการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนั้นส่งผลดีและผลเสียต่อวงการนาฏศิลป์ไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี วัฒนธรรม ค่านิยม ล้วนแล้วแต่เป็นระบอบทางสังคมที่เป็นกระแสนิยมทางด้านการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงจนถึงค่านิยมของคนในชาติไทยที่ละเลยและมองข้ามความสำคัญ ทำให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยได้รับผลกระทบ รวมไปถึงการขาดความตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมและรากเหง้าของตนเองซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีการส่งเสริมทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันโดดเด่นควรที่จะอนุรักษ์สืบทอดเอาไว้ ทางจังหวัดจัดให้โรงเรียนภายในเขตพื้นที่มีการนำเสนอประวัติและผลงานเพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นสถานศึกษาดีเด่นด้านวัฒนธรรม ดนตรีและนาฏศิลป์ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ได้เห็นความสำคัญของนโยบายดังกล่าว จึงได้กำหนดตัวชี้วัดและพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของผู้เรียนในสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย การสร้างงานทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์ การแสดงพื้นบ้าน เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ วิจัย และชื่นชมในคุณค่าทางความงาม ความไพเราะ และความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยโดยในมาตรฐานการเรียนรู้ที่ ศ 2.2 กำหนดไว้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล และมาตรฐานการเรียนรู้ที่ ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 18) จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีประชากรหลากหลายเชื้อชาติ จึงทำให้มีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายโดยเฉพาะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวไทยกวยที่โดดเด่นไม่ว่าจะเป็น ภาษา การแต่งกาย วิถีชีวิตรวมไปถึงการแสดงพื้นบ้านที่บ่งบอกถึงวิถีชีวิตและความเชื่อของชาวไทยกวยคือการเล่นมอหรือการแสดง “แกลมอ”

การเล่นมอ ชาวไทยกวย เรียกว่า “แกลมอ” ซึ่งมักเล่นในตอนกลางวัน สาระในการเล่นมักจะเกี่ยวกับการขี่ช้าง ชีม่า การจับช้าง แสดงถึงการหึงหวงช้างของตน แกลมอมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชนกลุ่มนี้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่เกี่ยวกับความอยู่ดี มีสุขของสมาชิกในสังคม ทั้งนี้สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้น อาจมีสิ่งผิดปกติหรือไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็นเช่น สิ่งของสำคัญสูญหาย เกิดการเจ็บป่วยโดยไม่ทราบสาเหตุ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง จึงต้องหาวิธีการในการผ่อนคลายความกังวลใจ ความวิตกกังวล

เหตุให้ลดน้อยลง เป็นการแสดงของชาวไทยภูเขา ที่ยังมีความเชื่อเรื่องผีและวิญญาณค่อนข้างสูง ดังเช่นความเชื่อในเรื่องผีมือ เป็นผีที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตอย่างมาก แม้ผีมือจะไม่ใช่ผีของบรรพบุรุษในสายตระกูลที่ล่วงลับไปแล้วก็ตาม แต่ผีมือก็มีอำนาจควบคุมพฤติกรรมทั้งสายตระกูล ซึ่งไม่สามารถล่วงรู้เลยว่า ผีมือจะทำให้เกิดอะไรในครอบครัว โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความเจ็บไข้ได้ป่วยของคนในสายตระกูลซึ่งบางครั้งพฤติกรรมบางอย่างที่กระทำลงไปโดยไม่ตั้งใจหรือตั้งใจก็ตาม จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายให้เกิดเจ็บป่วยได้ทุกเมื่อ ด้วยเหตุนี้ แกลมอจึงเป็นพิธีกรรมที่ใช้รักษาอาการเจ็บป่วยที่ไม่ทราบสาเหตุแต่ผ่านพิธีการเสี่ยงทายแล้วว่าเป็นการกระทำของสิ่งที่มองไม่เห็นที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในครอบครัวในสายตระกูล จะมีลักษณะการพ้อนรำอย่างโลดโผนประกอบเสียงแคน กลอง การตีมโหรีอย่างหนัก (โดยเฉพาะผู้หญิง) พฤติกรรมการแสดงออกดังกล่าวแม้ในยามปกติจะถือเป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคม แต่พอแสดงออกในพิธีกรรมทุกคนจะไม่ถือโทษโกรธเคืองแต่อย่างใด พฤติกรรมที่สวนทางกับบรรทัดฐานทางสังคมเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องยืนยันพฤติกรรมที่ได้รับอนุญาตเฉพาะในบริบทของพิธีกรรมเท่านั้นการแสดงออกดังกล่าวในทางสังคมศาสตร์อธิบายว่า อาจเป็นไปได้ว่าคนในสังคมได้รับความตึงเครียดกดดันจากกฎระเบียบแบบแผนในชีวิตประจำวัน เช่น การเคารพและเชื่อฟังผู้อาวุโส การปกปิดหรือข้อห้ามต่างๆ เกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศ (เรวดี หมายกล้า. 2559) ซึ่งถือได้ว่าการแสดงแกลมอของชาวไทยภูเขามีความสำคัญกับวิถีชีวิตและรากเหง้าทางวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาเป็นอย่างมากเป็นการสร้างเรื่องราวความเชื่อวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ผ่านการแสดงพื้นบ้านของตนเพื่อเป็นการบอกเล่าเรื่องราวของชาติพันธุ์ แต่ปัจจุบันการแสดงแกลมอกลับอยู่ในรูปแบบของการแสดงโชว์เท่านั้น อีกทั้งผู้แสดงและผู้ชมไม่มีความรู้ที่แท้จริงของเรื่องราวที่ทำการแสดงว่าบรรพบุรุษของตนได้ฝากสิ่งที่มีค่าของชาติพันธุ์มากับการแสดงแกลมอทำให้เด็กและเยาวชนในปัจจุบันไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของการแสดงแกลมอ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การแสดงแกลมอ เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่มีอัตลักษณ์เป็นแบบเฉพาะของชาวไทยภูเขาในจังหวัดศรีสะเกษที่ได้แสดงถึงตัวตนและสะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ของชาวชาวไทยภูเขาในจังหวัดศรีสะเกษ การลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยพบว่า โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัล ยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นสถานศึกษาดีเด่นด้านวัฒนธรรม ดนตรีและนาฏศิลป์ แต่ผู้เรียนกลับได้เรียนแค่เนื้อหาทั่วไปโดยมีครูดนตรีเป็นผู้สอน ดังนั้นจึงทำให้ผู้เรียนยังไม่รู้สึกตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 อันจะก่อให้เกิดการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านแก่เยาวชน เพื่อให้เข้าใจความเป็นมา และความสำคัญ อนุรักษ์ สืบทอด เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ ที่มีแนวโน้มการสืบทอดที่ลดลงไป วิธีการสำคัญที่จะทำให้การแสดงพื้นบ้านแกลมอยังคงอยู่อย่างมีคุณค่า คือ การนำมาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนผ่านกระบวนการจัดการศึกษา จึงได้พัฒนาหลักสูตร

ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ โดยจัดทำเป็นรายวิชาในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล โดยได้บูรณาการกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 18) เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความรู้เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ อันจะเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอที่ส่งเสริมความตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนและหลังเรียนหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ

ความสำคัญของการวิจัย

เป็นการพัฒนาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้กับผู้เรียน เรื่องการแสดงแกลมอ ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบทอดศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอันเป็นมรดก ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 35 คน โดยนักเรียนทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม มีขอบเขตและเนื้อหาดังนี้ ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดง การรำแกลมอ ดนตรีของการแสดงแกลมอ และการนำเสนอผลงาน

ระยะเวลาในการวิจัย

การทดลองหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ ใช้เวลาในการทำวิจัย 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง โดยการใช้หลักสูตร 20 ชั่วโมง

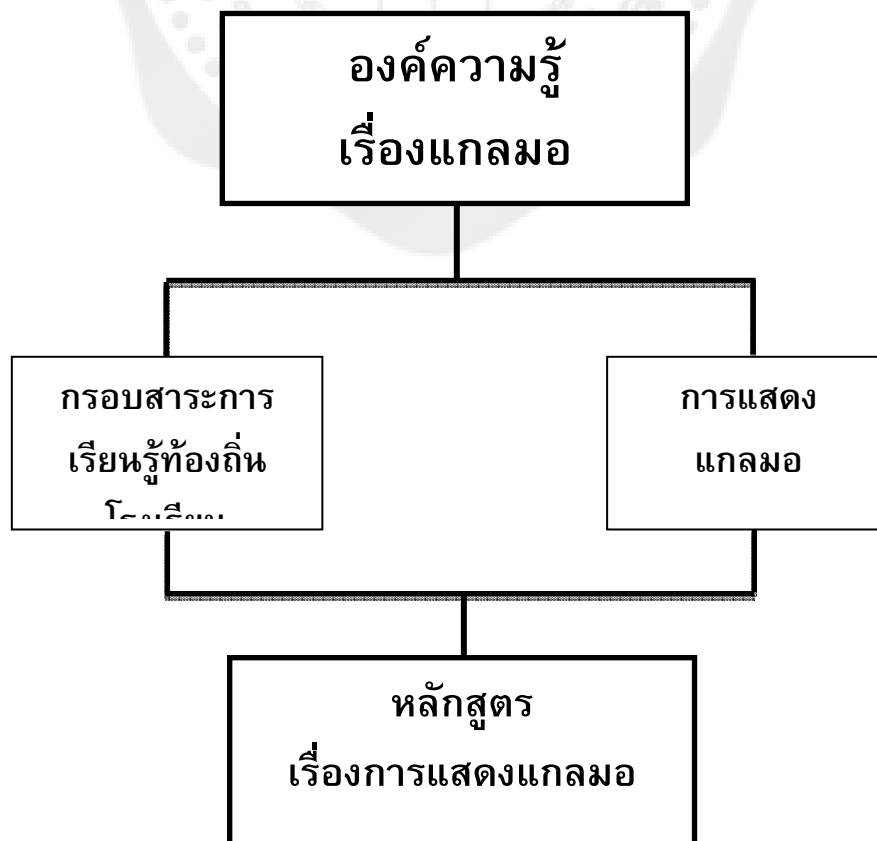
นิยามศัพท์เฉพาะ

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงแกลมอ หมายถึง สาระการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับ สภาพบริบทและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ในท้องถิ่น ซึ่งคือการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ใช้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย โอกาสที่ใช้ในการแสดงการรำแกลมอ ดนตรีของการแสดง แกลมอ และการนำเสนอผลงาน

สมมุติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ มีความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัว
ดังนี้

1. หลักสูตรและสาระการเรียนรู้
  - 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
  - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
  - 1.3 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 28

- 1.4 แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
2. การแสดงแกลมอ
  - 2.1 ประวัติความเป็นมาการแสดงแกลมอ
  - 2.2 เครื่องเช่นไหว้พิธีกรรมการเล่นแกลมอ
  - 2.3 เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม
  - 2.4 ปรำประกอบพิธีกรรม
  - 2.5 การแต่งกาย/การทรงเจ้าของแม่มอและมอ (ผู้ประกอบพิธีกรรม)
  - 2.6 รูปแบบการแสดงขั้นตอนการรำยรำ
3. ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร
  - 3.1 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา
หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็น
กรอบและแนวทิศทางการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน
ไทยทุกคน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 3)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554
ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็น
เป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี
และมีขีดความสามารถ ในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554) พร้อมกันนี้
ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และ ความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2552)

นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางพัฒนาดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 4)

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 5)

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 6)

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัด การเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 6)

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 6-7)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร

การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 8)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 8)

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึง

การทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบ เพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใดในระบบการศึกษาที่มีการกระจาย อำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมการใช้ และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัด การศึกษา เป็นตัวกลางที่จะเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดใน ระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและ ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตร ของสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับท้องถิ่น โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่เป็ ความต้องการในระดับชาติ พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัย และพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตามผล ประเมินผล วิเคราะห์ และ รายงานผลคุณภาพของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 35)

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรร กระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อัน เป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 23)

1. หลักการจัดการเรียนรู้
2. กระบวนการเรียนรู้
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้
4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน
  - 4.1 บทบาทของผู้สอน
  - 4.2 บทบาทของผู้เรียน

1.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

ทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ ๒ มิติ และ ๓ มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิก ในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่างๆ

อัตราร้อยละต่างๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์การเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ

วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรมต่างๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี

มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง

เข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่างๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย 3.1 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สารและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้กำหนดสารและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 212)

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 212-225)

1.3 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มี คุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถพร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร มุ่งเน้น การกระจายอำนาจ ทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรื. 2542)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ได้ศึกษาข้อมูลความคิดเห็นของ ชุมชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดการศึกษา ได้สะท้อนภาพเด็กที่พึงประสงค์ ทั้งด้าน ความรู้ความสามารถและด้านจริยธรรม ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น โดยนำมากำหนดเป็น “กรอบ หลักสูตรระดับท้องถิ่น” ของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นำเสนอต่อกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ และได้ผ่านการ พิจารณาเห็นชอบและประกาศใช้ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัด การศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 28. 2552: 5)

การกำหนดขอบข่ายเนื้อหา “สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น”

ผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้เรื่องของท้องถิ่น ตั้งแต่เรื่องที่ใกล้ตัวที่สุด ไปจนถึงเรื่องไกลตัว ที่สุด ครอบคลุมตั้งแต่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาค ซึ่งอาจกำหนดให้ เรียน ตามความยากง่ายของเนื้อหา เป็นลำดับช่วงชั้น เช่น ระดับช่วงชั้นที่ 1-2 อาจต้องเริ่ม เรียนรู้ตั้งแต่ประวัติความเป็นมาของครอบครัวของตนเอง เพื่อให้เกิดความรักความผูกพันใน ครอบครัว รวมถึง ความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษของตน (ในแง่ของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น) หรือ

เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน ลำดับไปจนถึงประวัติหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ส่วนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 อาจเน้นเรื่องของท้องถิ่นที่มีรายละเอียดมากขึ้น ตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาค ซึ่งสามารถสอดแทรกหรือบูรณาการเนื้อหา กิจกรรมได้ในการจัดการเรียนรู้ ทุกระดับชั้น โดยครูผู้สอนพิจารณาเลือกรายละเอียดเนื้อหาตามความเหมาะสม กับวุฒิภาวะของผู้เรียน และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28. 2552: 20)

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม บริบทของท้องถิ่น รวมถึงความ สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ จุดเน้นของสถานศึกษากรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งสถานศึกษาวิเคราะห์ สอดแทรกลงในสาระการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระ หรือรายวิชา ควรให้ ความสำคัญ องค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
2. การบูรณาการให้เกิดองค์ความรู้ ที่ผสมผสานระหว่างสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กับ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
3. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุดตั้งแต่ระดับ ครอบครั้ว ชุมชน หรือหมู่บ้าน สอดคล้อง เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28. 2552: 21)

จากแนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยจัดทำ เป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม สิ่งที่จะสามารถบอกได้ว่าการดำเนินงานการ จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด คือตัวชี้วัด ดังที่ ศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ ได้สรุปเกี่ยวกับตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ. 2555: ออนไลน์) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ระดับ : หน่วยงาน/บุคคล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	มีเอกสารกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของเขตพื้นที่การศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมสารสนเทศสำคัญของท้องถิ่น/จุดเน้นของสถานศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและมีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาสามารถนำไปจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้
สถานศึกษา	มีเอกสาร สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษาและจุดเน้นของสถานศึกษา/ชุมชน ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปวางแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กได้
ครูผู้สอน	มีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อประกอบการเรียนการสอน และ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
นักเรียน	มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการปฏิบัติในประเด็นสำคัญตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้

1.4 แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

1.4.1 ความสำคัญของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ระบุว่ารัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศพัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปและวัฒนธรรมของชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่สอง) พ.ศ. 2545 มาตราเจ็ดระบุว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข รู้จัก รักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพความเคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการ ประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรการกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทยความเป็น พลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการ ประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทางด้าน วิชาการงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ระบุว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่โรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคลและ มาตรา 37 ให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ใน กฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นและมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) อำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาร่วมกันกับสถานศึกษา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ข้อที่ห้า ระบุว่าให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาอยู่ภายใต้คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้อหกให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการดำเนินงานวิชาการกำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับ สถานศึกษาและแนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสภาพเศรษฐกิจสังคม ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาของ ท้องถิ่น

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวในงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานอกจากจะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดความรู้คู่คุณธรรมแล้วยังต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่นเรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ประวัติความเป็นมาสภาพเศรษฐกิจ สังคมการดำรงชีวิตภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมตลอดจนให้มีความรักความผูกพันและมีความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองรวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคมสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวนี้รวมทั้งจะต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่าง แท้จริง

1.4.2 แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองทั้งในด้านความสำคัญประวัติความเป็นมาสภาพภูมิประเทศผู้มีอากาศสภาพเศรษฐกิจสังคมวิถีการดำรงชีวิตศิลปวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาฯลฯ ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้นนั้นอันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรักความผูกพันมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนยินดีที่จะร่วมสืบสานพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นนั้นมีข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

การดำเนินงานของส่วนกลาง

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานในส่วนกลางมีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและจะทันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้กำหนดจุดหมายของศูนย์การศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2544 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยกำเนิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนรักประเทศชาติรักท้องถิ่นมีทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามให้สังคมมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรมประเพณีกีฬาภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2544 นี้ไปจะใช้การศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุตามจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังให้การส่งเสริมสนับสนุนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกับเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเรียนการสอนส่งเสริมการนิเทศการบริหารจัดการศึกษารวมทั้งจัดทำเอกสารแนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

การดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ. 2546 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนา สาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งมีหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการร่วมกับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรมีหน้าที่ จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในระดับเขตพื้นที่เพื่อให้สถานศึกษานำไปจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติจริง

แนวทางการดำเนินงาน

1) ควรดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการควรประกอบไปด้วยนักวิชาการครูผู้บริหารการศึกษา ผู้นำทางศาสนาผู้นำชุมชนผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์รักหลายสาขาเช่นมีความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดมีความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นภูมิปัญญาปัญหาชุมชนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีความมุ่งมั่นและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษามีความรู้ด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนการวัดประเมินผลฯลฯ เพื่อจะได้ร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสมทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในเขตพื้นที่และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

2) ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคณะกรรมการจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจะต้องทำการศึกษวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งครอบคลุมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นตรีและสาระการเรียนรู้ชั้นปีของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจะได้ทราบถึงขอบข่ายของการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

3) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่นซึ่งคณะกรรมการควรจะศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นให้ครอบคลุมทั้งนโยบายของรัฐบาลวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดจังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาความสำคัญประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่นสภาพภูมิอากาศภูมิประเทศสภาพเศรษฐกิจสังคมวิถีการดำเนินชีวิตศิลปวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นสภาพปัญหา และเหตุการณ์ สำคัญในชุมชนและสังคมนั้นรวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เน้นหรือข้อมูลประเด็นที่สถานศึกษาในเขตพื้นที่ให้ความสำคัญรวมทั้งข้อมูลแนวโน้มการพัฒนาของท้องถิ่นและนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

4) กำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเมื่อคณะกรรมการได้วิเคราะห์สังเคราะห์และทราบถึงขอบข่ายของการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่นและสถานศึกษาแล้วจึงร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสมซึ่งควรมีความยืดหยุ่นให้สถานศึกษาสามารถนำไปกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นได้ง่ายและสอดคล้องกับจุดเน้นของ

สถานศึกษา โดยอาจกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือ จำแนกตามเนื้อหาก็ได้ทั้งนี้มีข้อคำถามเป็นกรอบการพิจารณาดำเนินการที่สำคัญดังนี้

- กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาผู้เรียนในเขตพื้นที่ตามความต้องการของท้องถิ่นชุมชนหรือไม่
- กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้จะเป็เหตุทำให้เกิดความขัดแย้งในท้องถิ่นและปัญหาความมั่นคงของประเทศหรือไม่
- กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่
- กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้จะก่อประโยชน์ต่อผู้เรียนและท้องถิ่นทั้งในด้านการแก้ไขปัญหาการ ปรับปรุงพัฒนารวมทั้งการสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือไม่
- สถานศึกษาสามารถนำไปจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ หรือไม่

เมื่อจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นแล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจะได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางประสานงานและรวบรวมรายละเอียดของข้อมูลองค์ความรู้ตามกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นรวมทั้งพิจารณาจัดทำสื่อการเรียนรู้และจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สถานศึกษาในเขตพื้นที่พิจารณาเลือกใช้ประโยชน์ด้วย

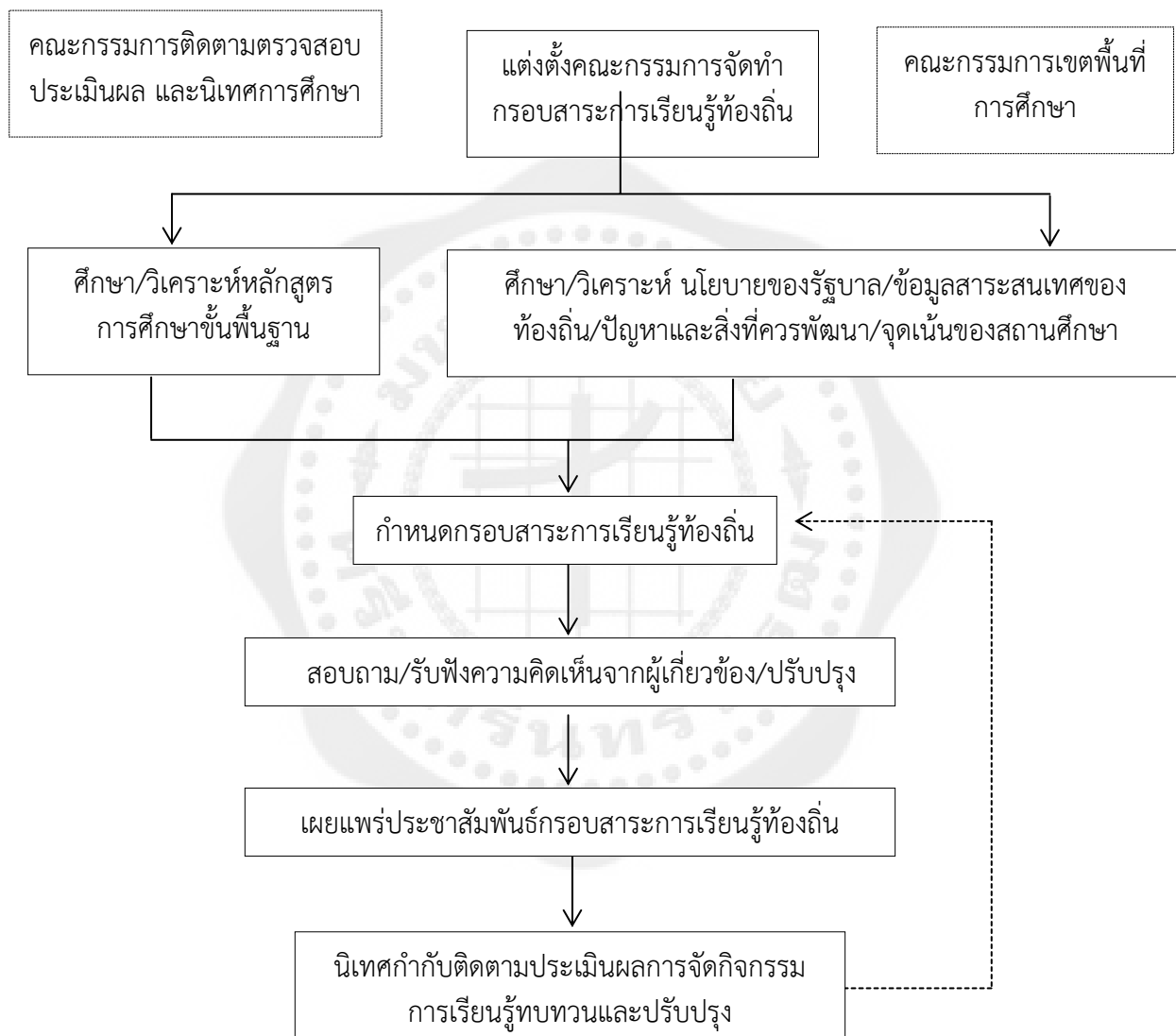
5) สอบถามและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเมื่อจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเสร็จแล้วควรจะไปรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นเช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาครูอาจารย์ศึกษานิเทศก์ ผู้ปกครองนักเรียนผู้นำชุมชนผู้นำศาสนาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปปรับปรุงและให้สถานศึกษานำไปจัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาต่อไป

6) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหลังจากปรับปรุงก่อนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้สมบูรณ์แล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจะต้องเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ให้สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่ได้ทราบและนำไปเป็นกรอบจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

7) นิเทศกำกับติดตามและประเมินผลหลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจะทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนแล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจะได้ออกนิเทศติดตามกำกับและประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เกี่ยวกับ ท้องถิ่นของสถานศึกษารวมทั้งติดตามประเมินผลคุณภาพของผู้เรียนว่าเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหรือไม่และนำผลการประเมินมาใช้วางแผนปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

อันหนึ่งก่อนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษานี้ควรจะได้มีการ ทบทวนและปรับปรุงพัฒนาทุกระยะ 3-5 ปีหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการเห็นสมควรเพื่อให้ มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและ สภาวะการณ์ของสังคมวัฒนธรรมที่มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2549: 9).

ดำเนินงาน ระดับสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดทำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองเกิดความรักความผูกพันและมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถานศึกษาจึงต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาจะทำ รายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพของชุมชนนั้นๆ

แนวทางการดำเนินงาน

1) ควรดำเนินงานในรูปคณะกรรมการระดับสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยครูผู้บริหารผู้นำทางศาสนาผู้นำชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายเพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพของชุมชนตามกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้

2) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้เพื่อจะได้ทราบถึงขอบข่ายการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของสถานศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดไว้

3) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึง เน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญและแนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ว่าควรอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดชั้นปีใดเป็นรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมและควรมีเนื้อหาอย่างน้อยอย่างไรการที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้

4) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ขึ้น

5) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเมื่อคณะกรรมการได้วิเคราะห์สังเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาชุมชนและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาทราบแล้วว่าในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดชั้นปีใดบ้างที่จะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและจะจัดทำเป็นรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติมจากนั้นจึงร่วมกันพิจารณา กำหนดเนื้อหาองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษาและสภาพของชุมชนซึ่งอาจจะทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดทำเป็นช่วงชั้นหรือชั้นปีก็ได้

ทั้งนี้สถานศึกษาใดที่ขาดความพร้อมและยังไม่ได้จัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอาจพิจารณาเลือกใช้รายละเอียดข้อมูลองค์ความรู้ตามกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวบรวมไว้หรือพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาอื่นๆ ในชุมชนเดียวกันจัดการเรียนการสอนก็ได้

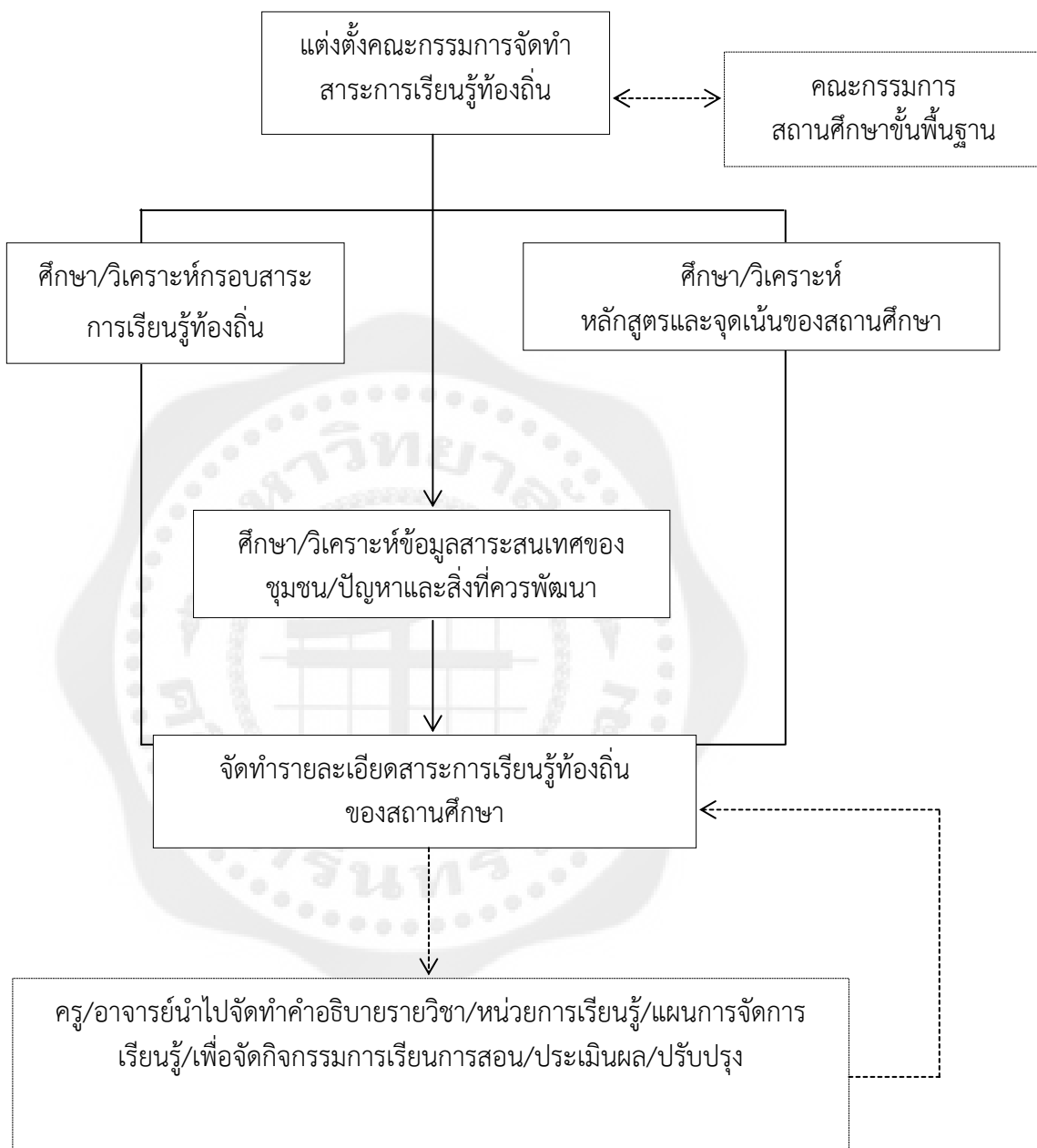
การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนนั้น สถานศึกษาหรือครูผู้สอนสามารถนำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปวางแผนจัด ประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ต่างๆให้ บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามโครงสร้างของหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดโดย ครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะเช่น

จัดทำรายวิชาเพิ่มเติมซึ่งครูผู้สอนอาจจัดทำรายวิชาที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน หรือรายวิชาที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของสถานศึกษานั้นๆก็ได้ในการจัดทำครูผู้สอนอาจ ปรับปรุงพัฒนารายวิชาที่มีอยู่เดิมหรือจัดเป็นรายวิชาใหม่เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นนั้นๆ

ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริมหรือบูรณาการในรายวิชา ต่างๆเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองตามมาตรฐานการ เรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นนั้นๆทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนอาจเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือพานักเรียนออกไปเรียนรู้ตามสภาพจริงใน ท้องถิ่นก็จะทำ การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

อันหนึ่งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนี้ครูผู้สอนอาจพัฒนาสื่อ หรือสิ่งพิมพ์หรือจัดทำสื่อประกอบการในรูปแบบอื่นๆ ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหรือเรียนรู้ด้วยตนเองก็ ได้และเมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จแล้วครูผู้สอนควรประเมินคุณภาพผู้เรียนตาม มาตรฐานการเรียนรู้และประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษารวมทั้งควรปรับปรุงและ พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแนวทางการดำเนินงานระดับสถานศึกษา

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2549: 9).

1.4.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ระดับ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีเอกสารก่อนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมสาระสนเทศสำคัญของท้องถิ่นจุดเน้นของสถานศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและมีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาสามารถนำไปจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้

ระดับ : สถานศึกษา มีเอกสารสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของเขตพื้นที่และจุดเน้นของสถานศึกษาและชุมชนซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

ครู/อาจารย์ผู้สอน มีแผน การสอนมีสื่อประกอบการสอนและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ปรากฏในแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการปฏิบัติในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่หลักสูตรสถานศึกษา กำหนดไว้

2. การแสดงแกลมอ

2.1 ประวัติความเป็นมาการแสดงแกลมอ

การเล่นมอ ชาวไทยกุย เรียกว่า “แกลมอ” ซึ่งมักเล่นในตอนกลางวัน สาระในการเล่นมักจะเกี่ยวกับการชู้ช้าง ชีม้า การจับช้าง แสดงถึงการหึงหวงช้างของตน แกลมอมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชนกลุ่มนี้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่เกี่ยวกับความอยู่ดี มีสุขของสมาชิกในสังคม ทั้งนี้สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้น อาจมีสิ่งผิดปกติหรือไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็นเช่น สิ่งของสำคัญสูญหาย เกิดการเจ็บป่วยโดยไม่ทราบสาเหตุ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง จึงต้องหาวิธีการในการผ่อนคลายความกังวลใจ ความวิตกกังวลเกินเหตุให้ลดน้อยลง

พิธีกรรมแกลมอ เป็นประเพณีของชาวกุย เรียกตามภาษาถิ่นว่า แกลมอ มีมาตั้งแต่เมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏที่แน่ชัด ทราบแต่เพียงว่าพิธีกรรมเหล่านี้มีมานานแล้ว ชาวไทยกุยรับถ่ายทอดต่อเนื่องกันมาอีกทอดหนึ่ง และปฏิบัติมาโดยตลอดจนกระทั่งทุกวันนี้ โดยจัดขึ้นเนื่องใน 3 โอกาสคือ

1. เพื่อเป็นการเคารพครูบาอาจารย์ ปู่ยา ตายายที่เคารพ เมื่อถึงวันสำคัญในรอบปี ก็ดำเนินพิธีกรรมขึ้นปีละ 1 ครั้ง ในวันขึ้น 8 หรือ 15 ค่ำ เดือนยี่ของทุกปี
2. บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถบันดาลทุกข์สุข เชื่อว่าผู้ที่เคารพกราบไหว้ จะทำให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเกิดเหตุไม่ดีกับสมาชิกในครอบครัว ญาติ มีการเจ็บป่วย จะมีการบนบาน เมื่อได้ตามที่บนบานไว้จึงจัดพิธีแก้บน

3. การประกอบพิธีกรรมเพื่อรักษาผู้ป่วย ซึ่งเป็นการอัญเชิญดวงวิญญาณของบรรพบุรุษมาให้ความช่วยเหลือ ขอคำแนะนำผ่านล่ำม หรือคนทรงเพื่อหาสาเหตุของการเจ็บป่วย และหาทางรักษาตามความเชื่อ

2.2 เครื่องเซ่นไหว้พิธีกรรมการเล่นแกลมอ

เครื่องเซ่นบนร้านปะรำพิธีชั้นบนสุดใช้ไม้ไผ่สานเป็นตาห่างๆ สำหรับวางชั้นไล่ข้าวตอกดอกไม้ จำนวน 4 ชุด ข้างๆ แขนงโยแมงมุม และไข่ไก่ ชั้นล่างใช้ไม้ไผ่ผูกเชือกทั้ง 3 ด้าน ข้างๆ มีผ้าถุง ผ้าขาวม้าสีต่างๆ ตรงกลางวางทับด้วยดาบซึ่งพันด้วยด้าย 3 สีของแม่มอ ด้านล่างมีถาดเครื่องไหว้ครู 1 ชุด ประกอบด้วย กระจก หวี แป้ง น้ำมันมะกอก ข้าวสาร กรวยไล่ตอกไม้ ผ้าขาวม้า ผ้าถุง อย่างละ 1 ผืน กลอง แคน หิงมอ ชั้นไล่ข้าวสาร

2.3 เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม

กลองโทน 1 ใบผู้เล่นดนตรี เรียกว่า “มือกลอง” จังหวะที่เล่น เร็วกว่าจังหวะรำเซิ้งเล็กน้อย จังหวะที่ตีกลองคือ ป๊ะ-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง “มือกลอง”

แคน จำนวน 1 เต้า ผู้เล่นดนตรี เรียกว่า “หมอแคน” จะเตรียมมาครั้งละ 2 เต้า

2.4 ปะรำประกอบพิธีกรรม

ในการประกอบพิธีแกลมอใช้ลานกว้างบริเวณที่เป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าภาพหรือผู้ป่วย ส่วนมากเป็นบ้านเจ้าโคตรซึ่งเป็นหัวหน้าสายตระกูล ตั้งปะรำพิธีชั่วคราวเป็นโรงไม้ 4 เสา ปักเป็นมุมกว้างยาว 4 เมตร มุงหลังคาด้วยใบมะพร้าวหรือหญ้าคา เพื่อเป็นสถานที่ประกอบพิธี กลางปะรำพิธีมีการสร้างร้านโดยปักเสา 3 ต้น ใช้ไม้ 2 ต้น และต้นกล้วย 1 ต้น ทำเสาสูงถึงหลังคาของปะรำ ชั้นบนขัดเป็นตาห่างๆ ไว้สำหรับตั้งวางชั้นดอกไม้ ชั้นที่ 2 พาดผ้าถุง และผ้าขาวม้า วางทับด้วยมีดดาบของครูบามอ ภายในปะรำจะปูตาข่ายตาถี่วางทับด้วยเสื่อสำหรับให้ผู้เล่นได้เข้าไปนั่งทำพิธี ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องห้ามเข้าในบริเวณดังกล่าว การประกอบพิธีกรรมจะทำในเวลากลางวัน

2.5 การแต่งกาย/การทรงเจ้าของแม่มอและมอ (ผู้ประกอบพิธีกรรม)

เมื่อจัดเตรียมพิธีกรรมการเล่นแกลมอเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนการประกอบพิธีกรรมเริ่มขึ้นด้วยการแต่งกายของแม่มอและมอทุกคน และการแต่งกายนั้นยังคงสืบทอดอนุรักษ์ต่อมาจนถึงปัจจุบัน โดยแม่มอและมอจะแต่งกาย ดังนี้คือ

1. ผ้านุ่งจะเป็นผ้าถุงใหม่ที่ทอเองเป็นพื้นสีออกโทนดำเป็นส่วนใหญ่ และมีปลายชั้นที่ทอเป็นริ้วของสีขาว เหลือง แดง
2. เสื่อจะเป็นเสื่อคอกลม แขนยาว สีดำ ทอจากผ้าไหมหรือผ้าฝ้าย บางคนถ้าไม่ทอผ้าใช้เอง ก็จะนิยมไปหาซื้อที่ตลาดในตัวอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. สไบหรือผ้าเปียง ที่ใช้พาดเฉียงบ่าและปล่อยชายไว้ด้านหลัง จะเป็นผ้าพื้นสีดำ นิยมที่จะทอใช้เองมากกว่าหาซื้อที่ท้องตลาด

4. เครื่องประดับที่ใส่แต่งจะประกอบด้วย สร้อยเงิน ต่างหู และกำไลข้อมือแต่ปัจจุบันเครื่องแต่งกายตามที่กล่าวมา เริ่มจะจางหายไปแล้ว เนื่องจากเครื่องแต่งกายตามที่กล่าวมามีพ่อค้าแม่ค้าของเก่าให้ความสนใจและขอซื้อในราคาที่สูง ทำให้แม่มอและมอขายให้กับพ่อค้าเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว กล่าวโดยสรุปก็คือแม่มอ และมอจะนุ่งผ้าถุงไหมทอสีด้าสีน้ำตาล เป็นส่วนใหญ่และใส่เสื้อทรงกระบอกแขนยาว ปลอยชายเสื้ออยู่นอกผ้าถุงไหม พาดทับเฉียงด้วยผ้าสไบสีด้าสวมเครื่องประดับที่เป็นสายสร้อย ต่างหู และกำไลข้อมือที่ทำจากเงิน

2.6 รูปแบบการแสดงขั้นตอนการรำรำ

การประกอบพิธีกรรมที่เรียกว่าแกลมอ เชื่อว่าบุคคลที่เป็นร่างทรงของผีมอ นั้น ไม่ใช่ตัวเอง จึงยอมรับว่ามีวิญญาณสิงอยู่ในร่างของตน ด้วยเหตุผลหลายประการคือ เวลาขณะที่ประกอบพิธีจะสื่อด้วยภาษาลาว ชื่อที่ใช้เรียกตัวเองและคนเรียก (รวมถึงบุคคลที่อยู่นอกพิธีกรรม) เรียกชื่อผีที่สิงร่างอยู่และบุคลิกส่วนตัวยามปกติจะเปลี่ยนแปลงไปตัวอย่างเด่นชัด จึงทำให้เชื่อว่ามีวิญญาณของผีเข้ามาสิงร่างจริง สำหรับชื่อมอ เป็นชื่อผีผู้ชายทั้งหมด มีคำนำหน้าว่าท้าวทุกชื่อชื่อเหล่านั้นจึงไม่ใช่ชื่อทั่วไป เช่น นางศรี ดัชฎยาวัตร มีชื่อท้าวบุญเฮือง ชื่อเหล่านี้สัมพันธ์กับชื่อในนิทานปรัมปราที่เล่าสืบต่อกันมาว่ามอเป็นผีเร่ร่อนมาจากถิ่นอื่นมักจะมาจากเมืองลาวซึ่งเป็นผีเร่ร่อนหาที่อยู่ไม่ได้ อดโซมานานแล้ว จึงได้มากระทำให้กลุ่มคนเกิดการเจ็บป่วยขึ้น การบำบัดรักษาด้วยพิธีกรรมแกลมอที่ยึดถือปฏิบัติเป็นการเยียวยาบำบัดให้หายจากการทรมานทั้งทางกายและจิตใจ พิธีแกลมอประกอบขึ้นยามเหตุการณ์วิกฤตในครอบครัว จึงเป็นวิธีการบำบัดอีกวิธีหนึ่งที่ยังคงยึดมั่นค่อนข้างเหนียวแน่นเกือบทุกผู้ทุกคน สังเกตได้จากการเข้าร่วมพิธีกรรมของกลุ่มชนทุกเพศทุกวัย พิธีและการเล่นแกลมอจึงมีความสำคัญต่อระบบครอบครัว โดยเฉพาะความเป็นญาติพี่น้องในสายตระกูลอย่างเหนียวแน่น

1. ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง

การไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษ เริ่มพิธีโดยแม่มอไหว้ครู และทำพิธีเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าประทับร่างทรงก่อนคนอื่น มอคนอื่นๆ เริ่มเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้ามาประทับร่างทรงของตนเรียงตามลำดับอาวุโส (การเริ่มนับถือ/บูชาผีบรรพบุรุษ) การเชิญวิญญาณบรรพบุรุษนั้น จะถือขันที่ใส่ข้าวสาร และจุดเทียนในขัน มือทั้ง 2 จะจับขันไว้ในอาการสงบนิ่งคล้ายกับการนั่งสมาธิ สักพักตัวเริ่มสั่นเบาๆ จนกระทั่งแรงขึ้น เหมือนคนทรงเจ้าจะโยกตัวตามจังหวะ สักพักก็จะหยุดและมออื่นๆ ก็จะเริ่มเข้าทรงจนครบทุกคน ขณะที่เข้าทรงอยู่นั้นผู้คนที่อยู่บริเวณโดยรอบนอกต่างส่งเสียง และปรบมือให้จังหวะไปด้วย และจะใช้ภาษาลาวในการสื่อสารระหว่างแม่มอกับกลุ่มคนข้างนอก เมื่อวิญญาณบรรพบุรุษเข้าประทับร่างหมดทุกคนแล้ว บรรดาญาติ(โคตร) จะเข้ามาขอขมาด้วยการนำเหล้า หมาก พลุ บุหรี่ ลูกชาย-สะใภ้ จะนำผ้า ผ้าขาวม้า เสื้อผ้าชุดใหม่ และเหล้า 1 ขวด มาขอขมาในสิ่งต่างๆ ที่ได้กระทำไปแก่วิญญาณบรรพบุรุษที่ได้ล่วงลับไปแล้วตระกูลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านทุกตระกูล จะต้องมอมเพื่อเป็นผู้ทำหน้าที่ติดต่อกับวิญญาณบรรพบุรุษ และผู้ที่จะเป็นมอประจำแต่ละตระกูลจะต้องเป็นเพศหญิงในตระกูลนั้นๆ ที่มีความต้องการ และสมัครใจที่จะเป็นมอของตระกูล และผ่านการคัดเลือกการเป็น

มอดตามประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษมอประจำตระกูลของหมู่บ้านที่ได้รับการเป็นมอ เป็นเวลานานกว่ามอตระกูลอื่น จะได้รับการยกฐานะให้เป็น “แม่มอ” ซึ่งเป็นหัวหน้าของมอทุกคนของหมู่บ้านการสิ้นสุดการเป็นแม่มอและมอ ก็ต่อเมื่อไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การเป็นมอได้ เมื่อถึงแก่ชีวิตและเมื่อวิญญูณบรรพบุรุษไม่ต้องการให้เป็นร่างทรงอีกต่อไปการประกอบพิธีกรรมการเล่นแกลมนั้น นอกจากจะจัดในโอกาสที่เกิดการเจ็บป่วยแล้ว ยังจัดขึ้นในโอกาสที่ตระกูลภายในหมู่บ้านมีความประสงค์ต้องการที่จะคัดเลือกมอประจำตระกูลของต้นขึ้นขั้นตอนและพิธีกรรมมีลักษณะเหมือนกับพิธีกรรมการเล่นแกลมอรักษาผู้เจ็บป่วยทุกประการขาดก็เพียงแต่ขั้นตอนที่จะต้องทำการรักษาผู้เจ็บป่วยเท่านั้น

เมื่อวิญญูณบรรพบุรุษเข้าร่างทรงแม่มอและมอแล้ว ก็จะจัดตกแต่งเครื่องแต่งกายพร้อมกับตีมน้ำและเหล้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดนตรีจะเริ่มบรรเลงอีกครั้งในจังหวะช้าและเร็วขึ้นตามลำดับ แม่มอและมอทุกคนจะลุกขึ้นร่ายรำอย่างสนุกสนานตามเสียงจังหวะของเสียงดนตรีอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยแต่อย่างใด นอกจากนั้นผู้มาร่วมพิธีกรรมถ้าเกิดความสนุกสนาน ก็สามารถจะร่ายรำกับแม่มอและมอได้การร่ายรำของแม่มอและมอทุกคน โดยส่วนใหญ่คนไหนรำทำได ก็มักจะรำทำนั้นตลอดพิธีกรรม โดยส่วนใหญ่จะเป็นทำรำสายและทำสอดสร้อยมาลา และในขั้นตอนของการร่ายรำนี้ จะเป็นการร่ายรำพร้อมกับการกระทำพิธีกรรมอื่นๆ ไปพร้อมกัน

2. ขั้นตอนการเล่นซ้าง เล่นม้า

การเล่นซ้าง เล่นม้า เป็นการเล่นที่อยู่ในพิธีกรรมการเล่นแกลมอ สะท้อนให้เห็นว่าบรรพบุรุษของชาวไทยภูเขาในอดีตนั้น เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจับคล้องซ้างและการฝึกหัดซ้างได้เป็นอย่างดี และเนื่องจากชาวภูเขาส่วนใหญ่ จะเลี้ยงชีพด้วยการทำนาเป็นส่วนใหญ่ ขั้นตอนการเล่นซ้าง เล่นม้า พิธีกรรมที่เอาวิถีชีวิตของกลุ่มชาวไทยภูเขาโดยแม่มอ นำซ้าง ม้า ที่ทำจากไม้ยอ มาให้มอถือ และร่ายรอบเสาพิธี 3 รอบจะมีผู้ที่จะมาคล้องซ้าง ม้า เป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ร่วมพิธีกรรม โดยกระเช้าเข้าแห่ และดึงไปจากมือแม่มอที่ถือ แล้วนำไปช้อนไว้บริเวณบ้าน ที่มีบริเวณบ้านอยู่ติดกัน ห่างกันประมาณ 50 เมตร จากนั้นจะเป็นขั้นตอนการตามหาซ้าง ม้า ทิศเหนือ ใต้ ตะวันตก ยกเว้นทิศตะวันออก ได้รับคำตอบว่าทำตามบรรพบุรุษ เมื่อครบทั้ง 3 ทิศ แล้ว คนที่ทำหน้าที่ตามหาซ้าง ไว้สำหรับป้องกันตัวเอง ขณะไปตามซ้าง มา กลับมา โดยการนำข้าวต้ม ไปเป็นเสบียง ระหว่างที่ตามหาซ้าง ม้า เมื่อตามเจอแล้วแม่มอ และมอคนอื่นๆ ออกมาตั้งแถวรอคล้องซ้าง และจับม้า นอกปะรำ ในมือจะถือฝ้าย เตรียมคล้องซ้างและจับม้า เมื่อคล้องซ้าง และจับม้าได้แล้ว ก็จะเข้าไปปะรำพิธีคืน

จึงกล่าวได้ว่าพิธีกรรมการเล่นแกลมอ ขั้นตอนการเล่นซ้าง เล่นม้านั้น ได้นำเอาวิถีชีวิตของกลุ่มชาวไทยภูเขาที่มีความผูกพันอยู่กับซ้าง มาใช้ประกอบในพิธีกรรมการเล่นแกลมอ การประกอบพิธีกรรมขั้นตอนนี้ จะเป็นการแสดงออกมาโดยการร่ายรำและการนำรูปซ้าง รูปม้า แกะสลัก มาสมมุติเป็นเรื่องราวให้เห็นว่าซ้าง ม้า เป็นสิ่งสำคัญและเป็นของที่ชาวไทยภูเขาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ขั้นตอนนี้จะเห็นถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการที่จะไปคล้องซ้าง และเมื่อคล้องซ้างได้แล้ว โดยการเชื่อมโยงออกมาในรูปของพิธีกรรมการเล่นแกลมอ

3. ขั้นตอนการแห่ดอกไม้

การแห่ดอกไม้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่อยู่ในพิธีกรรมการเล่นแกลมอ โดยจะจัดเตรียมขันทองดอกไม้ ซึ่งดอกไม้ที่จัดเตรียมจะเป็นดอกไม้ในท้องถิ่น เช่น ดอกจำปา ดอกจาวรี่ ดอกลำดวน เป็นต้น และการแห่ดอกไม้เป็นเหมือนสัญลักษณ์บอกให้รู้ว่า เป็นการแสดงความยินดีที่มีการเฉลิมฉลองในการที่มีความสุข จากการที่ได้ช่าง ม้า และอื่นๆ มาอยู่ในกลุ่มหรือตระกูลของตนเองจึงได้มีการฉลอง โดยการแห่ดอกไม้และการรำรำแสดงความยินดีขั้นตอนต่างๆ ในพิธีกรรมการเล่นแกลมอนั้น โดยส่วนใหญ่จะแสดงถึงวิถีชีวิตของบรรพบุรุษของกลุ่มชาวภูยกู โดยแสดงออกในรูปของพิธีกรรม เพื่อแฝงให้บุคคลทั่วไปและชาวภูยกูได้รู้ว่า ประวัติความเป็นมาของชาวไทยภู มีประวัติ ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีการดำรงชีวิตเป็นอย่างไร

4. ขั้นตอนการการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย

แม่มอจะสั่งให้จัดที่สำหรับทำพิธีอาบน้ำชำระผู้ป่วย บรรดาญาติทั้งหญิงและชายจะช่วยกันจัดสถานที่มีครุถึงใส่ น้ำ 2 ถึง มีแพ 9 ชั้น ทำด้วยต้นกล้วย ก่อนจะเริ่มในแต่ละขั้นตอน บรรดามอจะรำรำ 3 รอบทุกครั้ง (เวียนซ้าย) การตั้งแพจะตั้งทางทิศใต้ของปะรำพิธี มีไม้กระดานเตรียมสำหรับผู้ป่วยนั่ง กรณีนี้ ให้นางสาวจूरีรัตน์ แต่งงาม อาบน้ำชำระร่างกายแทนผู้ป่วย ต้องออกไปยังสถานที่จัดไว้ แม่มอและมอรองจะรำนำหน้าออกไป ในขณะที่ผู้อื่นอยู่ในปะรำ กลุ่มคนที่อยู่บริเวณรอบนอกต่างก็ส่งเสียง ให้ตัดแพโดยเร็ว ขณะเดียวกันจะมีหนึ่งคน ถือต้นปอที่ลอกเอาใยปอออกแล้ว จุดไฟไปยืนอยู่ด้านหน้าของร่างทรงนางสาวจूरีรัตน์ แต่งงาม

แม่มอถือมีดรอรอบตัวร่างทรง นางสาวจूरีรัตน์ แต่งงาม และไปตัดแพที่อยู่ด้านหน้า หากแพล้มลงเร็วถือว่าผู้ป่วยจะหายเร็ว หากล้มลงช้าก็จะหายช้าเช่นกัน ถือเป็นการเสี่ยงทายอีกวิธีหนึ่ง เมื่อแพล้มลงแล้วใช้ดาบทำพิธี ฟันขา ออก หลัง แขน เอว ของร่างทรง แล้วลากแพออกไปทิ้ง มอรองจะเรียก มอออกมาอีกหนึ่งคนช่วยรดน้ำ อาบน้ำ ให้แก่ผู้ป่วยจนหมดถึง แล้วจึงรำเข้าปะรำพิธีญาติจะนำเสื้อผ้าชุดใหม่ให้ร่างทรงเปลี่ยนแล้วกลับเข้ามายังปะรำพิธีเหมือนเดิม

5. ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน

ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน หรือพิธีขึ้นบ้านใหม่เป็นพิธีอัญเชิญมอขึ้นอยู่บนหิ้ง แม่มอจะเรียกบรรดาโคตรของผู้ป่วย เป็นคนจับโรง (หิ้งมอ) แม่มอจะรำนำหน้าขึ้นเหยียบหิ้งมอ และมอทุกคนรำเหยียบหิ้งมอ 3 รอบ หากแม่มอหรือมอเหยียบหิ้งมอหัก แสดงว่าผู้ป่วยจะไม่หาย ถ้าไม่หัก แสดงว่าผู้ป่วยจะหายป่วย หลังจากนั้นนำน้ำที่ผสมกับขมิ้นมาพรมหิ้งมอแล้วนำขึ้นไว้บนบ้านเพื่อให้ขึ้นอยู่ในที่จัดไว้เป็นอันเสร็จพิธี หลังจากนั้นนำน้ำที่ผสมกับขมิ้นมาพรมหิ้งมอแล้วนำขึ้นไว้บนบ้านเพื่อให้ขึ้นอยู่ในที่จัดไว้เป็นอันเสร็จพิธี

เมื่อแม่มอ และมอเหยียบหิ้งมอครบทุกคนแล้ว ก็จะนำเศษหม้อดินตั้งบนไขไก่อ่ 3 ฟอง (ลักษณะการวางไขไก่อ่เหมือนกับก้อนเส้าที่ทำสำหรับหุงต้ม) เอนุ่นทำเชื้อพิน นำขี้ผึ้งใส่ลงในหม้อแตก พร้อมกับเงินเหรียญ 1 สตางค์ใส่ลงไปทำพิธีต้ม จนกว่าขี้ผึ้งจะละลาย นำใบขนุนมาอย่างแล้วนำไปตีหลัง หัวไหล่ ออก ขา เป็นการขับไล่โรคภัยไข้เจ็บให้ออกจากร่าง ซึ่งเป็นการทำตามบรรพบุรุษ จากนั้นก็นำข้อนที่ทำจากก้านกล้วยไปตีที่ หลัง หัวไหล่ ออก ขา เหมือนครั้งที่นำใบขนุนไปตีครั้งแรก (ขั้นตอนนี้ครุบามอครองจะเป็นผู้ทำพิธี)

6. ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง

ผู้ที่อยู่รอบนอก (ผู้หญิง) จะจัดบายศรีสำหรับมอทุกคน บายศรี 1 ชุด ประกอบด้วย ข้าวต้ม กล้วย เทียน น้ำตาลอ้อย จะทำพิธีกินบายศรี การกินบายศรีนั้นมีวิธีการกินเฉพาะคือ เมื่อได้สำรับมาแล้ว นั่งลงตรงหน้าสำรับแล้วจุดเทียนทำท่ากินเทียน (เปลวเทียน) 3 รอบ เป็นอันจบพิธีกินบายศรี ผู้มาร่วมพิธีกรรมทั้งหมดที่อยู่บริเวณที่ประกอบพิธีกรรม จะนำด้ายผูกข้อมือผูกให้กับผู้เจ็บป่วย ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นการเรียกขวัญให้กลับมาอยู่กับตัว และจะทำให้อาการเจ็บป่วยที่เป็นอยู่ได้หายไป แม่มอ และมอทั้งหมดจะลุกขึ้นรำอีก 3 รอบ แล้วจะทำพิธีกินบายศรี (อาหารที่จัดสำรับเหมือนตอนแรก) เมื่ออิมหน้าสำรับแล้วก็จะทำพิธีออกจากร่างจะปฏิบัติเหมือนตอนแรกที่เริ่มเข้าทรงเป็นการปล่อยผีมือให้ไปอยู่ที่เดิม ตอนออกหมอแคนจะเป่าแคนให้ทำนองคนเดียวจะไม่ใช้กลองตีให้จังหวะเพราะเชื่อว่าหากได้ยินเสียงกลองมอจะไม่ยอมออกจากร่าง มอจะออกจากร่างก่อนหลังตามอาวุโสของมอคือจากน้อยไปหามาก แม่มอจะออกร่างเป็นคนสุดท้าย เป็นอันเสร็จสิ้นพิธีการเล่นกลมอ

การประกอบพิธีกรรมที่เรียกว่ากลมอ เชื่อว่าบุคคลที่เป็นร่างทรงของผีมอ นั้น จะไม่ใช่ตัวเองจะยอมรับว่ามีวิญญาณสิงอยู่ในร่างของตน ด้วยเหตุผลหลายประการคือ เวลาขณะที่ประกอบพิธีจะสื่อด้วยภาษาลาว (พูดภาษาลาว) ชื่อที่ใช้เรียกตัวเองและคนเรียก (รวมถึง บุคคลที่อยู่นอกพิธีกรรม) ก็จะเรียกชื่อผีที่สิงร่างอยู่ และบุคลิกส่วนตัวยามปกติก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วยอย่างเด่นชัด จึงทำให้เชื่อว่ามีวิญญาณของผีเข้ามาสิงร่างจริง สำหรับชื่อมอเท่าที่ช้กถาม จะเป็นชื่อผู้ชายทั้งหมดจะมีคำนำหน้าว่าท้าวทุกชื่อ และชื่อเหล่านั้นจะไม่ใช้ชื่อทั่วไป ดังตัวอย่างที่จะยกมา กรณี นางศรี ดัชฎยาวัตร มอชื่อท้าวบุญเฮือง ชื่อเหล่านี้สัมพันธ์กับชื่อในนิทานปรัมปราที่เล่าสืบต่อกันมาว่ามอเป็นผีเร่ร่อนมาจากถิ่นอื่นมักจะมาจกเมืองลาวซึ่งเป็นผีเร่ร่อนหาที่อยู่ไม่ได้ อดโซมานานแล้ว จึงได้มากระทำให้กลุ่มคนเกิดการเจ็บป่วยขึ้น

จากสภาพความก้าวหน้าของโลกในปัจจุบัน ที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าทันสมัยในทุก ๆ ด้าน การแพร่กระจายวัฒนธรรมเมืองเข้าสู่ชนบทอย่างไม่ขาดสาย ด้วยการผ่านสื่อสารต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพทางกายภาพของชุมชนและวิถีชีวิตของกลุ่มคนอย่างรวดเร็ว

ในทุกพื้นที่ของประเทศ แม้วิวัฒนาการทางการแพทย์จะเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ จะเจริญก้าวหน้ามากมายเพียงใด การวินิจฉัยโรค การบำบัดรักษาโรคจะได้ผลสักเพียงใดก็มิได้ มีผลมากมายนัก เหตุเพราะเป็นสังคมชานา มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การเกิดโรคร้ายไข้เจ็บ ต่างๆ แม้หมอจะมีวิธีการรักษาให้หายขาดได้ แต่การรักษาโรคบางอย่างจำเป็นต้องใช้ค่ารักษาที่สูง ทำให้ส่วนมากหันไปรักษาด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม คือ การรักษาด้วยพิธีกรรม ยากกลางบ้านบ้าง หมอสมุนไพรบ้าง ซึ่งค่าใช้จ่ายในการรักษาไม่สูงมากนัก

นอกจากนี้การบำบัดรักษาด้วยพิธีกรรมที่ยึดถือปฏิบัติมาอันเป็นที่พึงสุทธทำยเพื่อการ เยียวยาบำบัดให้หายจากการทรมานทั้งทางกายและจิตใจ พิธีกรรมประกอบขึ้นยามเหตุการณ์ วิกฤติในครอบครัว จึงเป็นวิธีการบำบัดอีกวิธีหนึ่งที่ยังคงยึดมั่นค่อนข้างเหนียวแน่นเกือบทุกผู้ ทุกคน สังเกตได้จากการเข้าร่วมพิธีกรรมของกลุ่มชนจะพบเห็นทุกเพศ ทุกวัย ในวงพิธีกรรม แม้ว่าทัศนคติของคนบางคนที่ได้รับการศึกษาหรือมีฐานะดีจะไม่เชื่อในเรื่องนี้ แต่หากประกอบ พิธีกรรมด้วยตนเองก็ยังฝากปัจจัยอื่นๆเข้าสมทบ และผู้คนเหล่านั้นไม่ได้ดูหมิ่นหรือกล่าวร้าย ต่อแกลมออย่างใด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะให้ความสำคัญต่อระบบครอบครัวโดยเฉพาะความเป็น ญาติพี่น้องในสายตระกูลอย่างเหนียวแน่นนั่นเอง

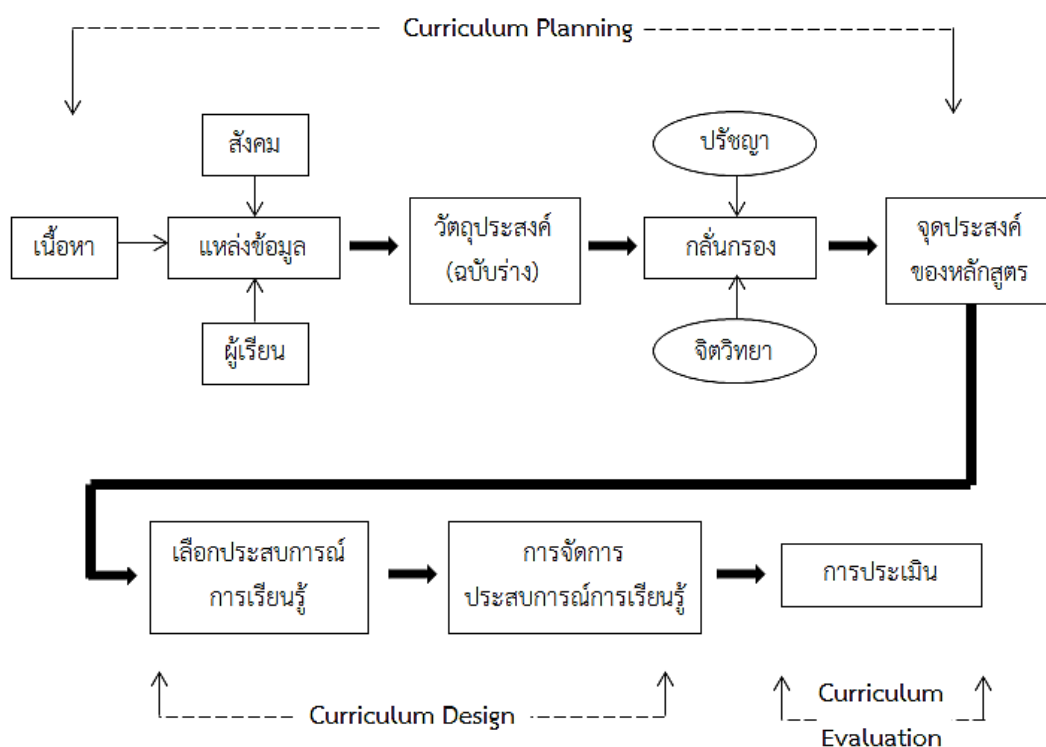
แม้การรักษาพยาบาลจะเจริญก้าวหน้าเพียงใด หากการเจ็บป่วยยังไม่สามารถ บำบัดรักษาให้หายขาดได้ อันมีเหตุจากปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนด หากยังยากจนอยู่ อย่างในปัจจุบันนี้ พิธีกรรมที่เรียกว่าแกลมอก็ยังอยู่ในระบบความเชื่อตลอดไป (สำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์)

3. ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร

3.1 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ ถือเป็นต้นแบบของการพัฒนาหลักสูตร ไทเลอร์ให้คำแนะนำว่า ในการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรทำได้ด้วยการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ประกอบด้วย ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ และข้อมูลเนื้อหา สารวิชา นำข้อมูลจากสามแหล่งนี้มาวิเคราะห์เชื่อมโยงเพื่อช่วยให้มั่นใจในข้อมูลที่เก็บรวบรวม มา การเชื่อมโยงข้อมูลเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร (ฉบับร่าง) ต่อจากนั้นจึงกลั่นกรองด้วยปรัชญาการศึกษาของสถานศึกษาและจิตวิทยาการเรียนรู้

แผนภูมิแบบจำลองการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแบบจำลองการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์

ที่มา: Allan C. Ornstien & Francis P. Hunkins. (1998: 198).

ไทเลอร์มองว่า นักการศึกษาจะต้องจัดการศึกษาที่มุ่งให้ความสำคัญกับสังคม ด้วยการยอมรับความต้องการของสังคม และในการดำเนินชีวิต ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มุ่งปรับปรุงสังคม ผู้สอนควรได้นำทั้งปรัชญาสังคมและปรัชญาการศึกษา มาเป็นเค้าโครงพิจารณาใน 4 ประเด็น คือ

1. ความจำเป็นและการระลึกได้ของแต่ละคน เป็นพื้นฐานของการเป็นมนุษย์ ไม่จำกัดว่าจะเป็นเชื้อชาติ สัญชาติ หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
2. โอกาสเพื่อการมีส่วนร่วมที่เปิดกว้างในทุกระยะของกิจกรรมในกลุ่มสังคม
3. ให้การสนับสนุนของการเปลี่ยนแปลงมากกว่ามุ่งตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล
4. ความเชื่อและสติปัญญาเป็นดังวิธีของความคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสำคัญมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับอำนาจรัฐหรือผู้มีอำนาจ

ไทเลอร์ให้ความสำคัญในการใช้จิตวิทยา ไม่เพียงการตอบข้อค้นพบเฉพาะบางเรื่องเท่านั้น หากยังใช้จิตวิทยาในฐานะทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งช่วยในการกำหนดกรอบโครงสร้างของกระบวนการเรียนรู้อีกด้วย ไทเลอร์กล่าวถึงความสำคัญของการกลั่นกรองด้วยจิตวิทยา สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้เราเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นที่แตกต่างกันและสามารถคาดหวังผลจากกระบวนการเรียนรู้หรือไม่ก็ได้
2. ช่วยให้เราความคิดเห็นที่แตกต่างกันในจุดหมายที่เป็นไปได้ในระยะเวลาที่ยาวนานหรือความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผลในแต่ละช่วงอายุ
3. ช่วยให้ความคิดบางอย่างเกี่ยวกับระยะเวลาที่ต้องการให้บรรลุผลตามจุดประสงค์และช่วงอายุซึ่งเป็นความพยายามสูงสุดที่จะเกิดผลดังความตั้งใจ

เมื่อผ่านการกลั่นกรองแล้ว ไทเลอร์ให้คำแนะนำการวางแผนหลักสูตร 3 ประเด็น คือ การเลือกประสบการณ์เรียนรู้ การจัดระบบโครงสร้างประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนต้องจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งจะ พัฒนาทักษะการคิด ช่วยให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ ช่วยให้ได้พัฒนาเจตคติเชิงสังคม ช่วยให้ได้พัฒนาความสนใจ (สุเทพ อ่วมเจริญ. 2557)

จากการศึกษาแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของนักพัฒนาหลักสูตรทั้งต่างประเทศและในประเทศ มีผู้สร้างแบบจำลองการพัฒนาหลักสูตรมากมาย เช่น ไทเลอร์ (Tyler) โอลิวา (Oliva) เซเลอร์ อเล็กซานเดอร์และเลวิส ทาบา (Taba) และวิชัย วงษ์ใหญ่ เป็นต้น จากแบบจำลองของนักพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler) มีแนวคิดที่ใกล้เคียงกับการพัฒนาหลักสูตรของทางกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุดและยังสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ซึ่งตรงกับประเด็นคำถามในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ทั้ง 4 ประเด็น ได้แก่

1. มีจุดมุ่งหมายอะไรบ้างในการศึกษาที่โรงเรียนต้องแสวงหา เพราะว่าหลักสูตรต้องมีจุดหมายที่ชัดเจน เพื่อนำไปวางแผนและกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรต้องวางแผนให้มีเนื้อหาครอบคลุมในสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และต้องเรียนการวางแผนหลักสูตร มีแนวปฏิบัติ ดังนี้
2. มีประสบการณ์การศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจัด เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการศึกษา ดังนั้นการออกแบบหลักสูตรจึงเน้นการออกแบบเนื้อหา (Content) ประสบการณ์การเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) ที่ก่อให้เกิดความรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ตอบสนองจุดหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการออกแบบหลักสูตร มีแนวปฏิบัติ ดังนี้
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ มีความหมายรวมถึง การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพร้อมกับสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข
4. ประเมินประสิทธิผลของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร เพราะว่าผลการประเมินผล การเรียน ความรู้และการจัดการเรียนการสอนจะทำให้นักเรียนได้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในสังคม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยุภาพร สารพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการปฏิบัติงานของนักเรียน 3) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรมีขั้นตอน ในการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนวางแผนการจัดทำ หรือยกร่างหลักสูตร 2) ขั้นตอนการจัดทำเอกสารหลักสูตร 3) ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 4) ขั้นตอนนำหลักสูตรไปทดลองใช้ 5) ขั้นตอนประเมินผลหลังนำหลักสูตรไปใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1) หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ 2) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร 3) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชางานบ้าน เรื่อง การย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) แบบประเมินความสามารถด้านการปฏิบัติงาน 6) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูง ผลการพัฒนาความสามารถด้านการปฏิบัติงานนักเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดี นักเรียนร้อยละ 82.66 มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร พบว่าควรเปิดโอกาสให้โรงเรียน นาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระอื่นๆ (ยุภาพร สารพันธ์. 2548)

พัฒนชิตา เดชครุฑ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อ 1) เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้เรื่องศิลปะ เรื่องการแสดงพื้นบ้านเพลงโคราช ที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเพลงโคราช และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจาก ใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านเพลงโคราช มีขั้นตอน ในการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน 1) กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 2) กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ 3) กำหนดตัวชี้วัด 4) จัดทำคำอธิบายรายวิชา 5) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ผลวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เพลงโคราช นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลจากการศึกษาความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเพลงโคราช จากแบบประเมินความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเพลงโคราช สรุปผลการประเมินนักเรียนมีความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและความพึงพอใจ เฉลี่ยร้อยละ 97.37 (พัฒนชิตา เดชครุฑ. 2558: 62)

ศศิธร วิศพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมกรงนกเขาชวา 2) เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมกรงนกเขาชวา ชั้นตอนดาเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และ 3) การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน บ้านนา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า มีความรู้เกี่ยวกับหัตถกรรมกรงเขาชวาเพิ่มขึ้น ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของท้องถิ่นตนเอง สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและส่งเสริมเป็นอาชีพได้ (ศศิธร วิศพันธ์. 2551)

สินีนากู ทองวัฒนา ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องหางหงส์ ชงตะขาบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องหางหงส์ ชงตะขาบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนหลังเรียนหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องหางหงส์ ชงตะขาบ โดยมีขั้นตอนดาเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดไก่อี๋ย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $p < .05$ และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า มีความรู้เกี่ยวกับ เรื่องหางหงส์ ชงตะขาบเพิ่มมากขึ้น และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง (สินีนากู ทองวัฒนา. 2555)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ศึกษาการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ มาจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยได้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. แบบแผนการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 35 คน

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีวิธีในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่ศึกษาดังนี้ คือ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ความ เป็นมาของการแสดงพื้นบ้านแกลมอและศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และจากการสอบถาม สัมภาษณ์องค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น

2. การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนำความรู้เกี่ยวกับเรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ มาวิเคราะห์เรียบเรียงตามประเด็น ดังนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ
- 2.2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย
- 2.3 ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง
- 2.4 การนำเสนอผลงาน

3. นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ให้ผู้เชี่ยวชาญ เรื่องการ
แสดงพื้นบ้านแกลมอ และครูผู้สอนร่วมวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตร
เวลาเรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ดร.สมชาย ฝ่อนราดี	รองอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน	ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. นางบำเพ็ญ คำมา	วิทยาการท้องถิ่น
4. นางเนตรนภา พงษ์ธนู	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
5. นายสุตพงศ์ ศรีดาฮด	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ
ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน

4. นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ เสนอต่อผู้อำนวยการ
โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ และกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมพิจารณาทบทวนความเหมาะสม
สอดคล้องกับนักเรียนและเวลาเรียน

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยทำเป็นรายวิชาใหม่
ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้าน
แกลมอ ผู้เชี่ยวชาญการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ร่วมกันวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
ของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เวลาเรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน ซึ่งได้หน่วย
การเรียนรู้ดังนี้

- 1.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ
- 1.2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย
- 1.3 ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง
- 1.4 การนำเสนอผลงาน

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ร่วมกับ
นางเนตรนภา พงษ์ธนู หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ซึ่งมีรายละเอียดมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

3. กำหนดตัวชี้วัด ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัด ร่วมกับนางเนตรนภา พงษ์ธนู หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ โดยการวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ

3.2 รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย

3.3 ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง

3.4 การนำเสนอผลงาน

4. จัดทำคำอธิบายรายวิชา ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนที่กำหนดมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา มีรายละเอียด ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมรายวิชา การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ รวม 20 ชั่วโมง ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง การนำเสนอผลงาน และสามารถแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านแกลมอได้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สืบทอดการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

5. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้โดยการนำสาระการเรียนรู้มาวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อเรื่อง แล้วนำหัวข้อเรื่องมาเขียนเป็นหน่วยการเรียนรู้ และกำหนดเวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 หน่วยการเรียนรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

หน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา
	ก่อนเรียน	
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	3
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย	
	- ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิดวงเวียนบรรพบุรุษ เข้าร่างทรง	2
	- ขั้นตอนการเล่นซำเล่นม้า	2
	- ขั้นตอนการแห่ดอกไม้	2
	- ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย	2
	- ขั้นตอนการเชิดวงเวียนบรรพบุรุษเข้าบ้าน	2
	- ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการ ออกจากร่างทรง	2
	- การแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี	1
3	ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง	3
4	การนำเสนอผลงาน	1
	หลังเรียน	
	รวม	20

6. นำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วย เวลา 20 ชั่วโมง เสนอต่อฝ่ายวิชาการ โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ นางเนตรนภา พงษ์ธนู หัวหน้าฝ่ายวิชาการ พิจารณาความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน เพื่อนำไปจัดทำแผนการเรียนรู้ต่อไป

7. จัดทำแผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชาและนำหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้มาพิจารณาจัดทำรายละเอียดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล จำนวน 4 แผน เวลา 20 ชั่วโมง

8. ผู้วิจัยได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

9. ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ปรับการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสอนผู้วิจัย ได้ให้นักเรียนศึกษาจากภาพวีดิทัศน์ และไปความรู้อาจทำการศึกษาทบทวนระหว่างบทเรียน

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลองดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้บุคคลในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน และยังคงอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนร่วมกับวิทยากรท้องถิ่น โดยดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ กับนักเรียนกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ
3. แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้
  - 1.1 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาพิจารณาจัดทำรายละเอียดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละแผนการเรียนรู้ประกอบด้วย ตัวชี้วัด จุดประสงค์ การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดผลและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้

- 1.2 แผนจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน เวลา 20 ชั่วโมง ที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานปริญญานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องของรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มประชากร

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัด เพื่อกำหนดค่าน้ำหนักของข้อสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ เป็นแบบ 4 ตัวเลือก มีวิธีตรวจให้คะแนนแบบ ถูกให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนนจำนวน 30 ข้อ ตามโครงสร้างตารางวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ ดังแสดงในตาราง

ตาราง 3 ค่าน้ำหนักจำนวนข้อสอบในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	น้ำหนัก จำนวน ข้อสอบ	จำนวน ข้อสอบที่ สร้างขึ้น
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	7	11
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย	9	11
3	ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง	3	6
4	การนำเสนอผลงาน	1	2
	รวม	20	30

2.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานปริญญานิพนธ์และกรรมการควบคุมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ จำนวน 30 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ **IOC** คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
- $\sum R$** คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
- N** คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ทองพันธ์ นาสมบัติ, 2546: 62; อ้างอิงจาก บุญเชิด ภิญาญ อนันตพงษ์, ม.ป.ป.)

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญในข้อใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีมีความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.50 ถือว่าไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้

2.6 จากผลการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ จึงได้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดง แกลมอ

2.7 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดง แกลมอ กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปรังค์กู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน แล้วนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดง แกลมอ มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ของข้อสอบ ค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ นำไปวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดง แกลมอ

3. แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีขั้นตอนดำเนินการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินและศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น

3.2 กำหนดกรอบในการสร้างแบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ความเหมาะสม และความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3 สร้างแบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3.4 วิเคราะห์ค่าคะแนนจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยคำนวณคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีระดับความเหมาะสมและการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อเสนอต่อประธาน ปรินญาณิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

3.6 นำแบบประเมินที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของประเด็นการประเมิน

3.7 นำแบบประเมินที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบประเมินที่สมบูรณ์แล้ว จึงนำไปใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านแกลมอ จากเอกสารต่างๆ และเก็บรวบรวมภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต ถ่าย ภาพ บันทึกเสียงและจดบันทึก

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เก็บรวบรวมโดยใช้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
3. ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ โดยได้มีการกำหนดขั้นตอนในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจำนวน 2 ขั้นตอนดังนี้

1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า มีการกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาและการแสดงพื้นบ้านแกลมออยู่ในกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และสามารถนำการแสดงพื้นบ้านแกลมอมา จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ และผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพื้นบ้านแกลมอ และจากการสังเกต สัมภาษณ์ วิทยากรท้องถิ่นคือ นางบำเพ็ญ คำมา พบว่า การแสดงแกลมอเป็นพิธีกรรมของชาวไทยภูเขาเรียกตามภาษาถิ่นว่า แกลมอ มีมาตั้งแต่เมื่อใด ไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด ซึ่งชาวไทยภูเขาได้รับถ่ายทอดกันมาอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติมาโดยตลอดจนถึงทุกวันนี้โดยจัดขึ้นเนื่องใน 3 โอกาสคือ 1) เพื่อเป็นการเคารพ ครูอาจารย์ ปู่ย่า ตายาย เมื่อถึงวันสำคัญในรอบปีก็ดำเนินพิธีกรรมขึ้นปีละ 1 ครั้ง ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วง 8 หรือ 15 ค่าเดือนี่ของทุกปี 2)เพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถดลบันดาลทุกข์สุข เชื่อว่าผู้ที่เคารพกราบ ไหว้จะทำให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเกิดเหตุไม่ดีกับสมาชิกในครอบครัว หรือญาติมีการ เจ็บป่วยจะมีการบ่นบาน เมื่อได้ตามที่บ่นบานไว้ จึงจัดพิธีแก้บนโดยใช้ การแสดงแกลมอ 3)เป็นการประกอบพิธีกรรมเพื่อรักษาผู้ป่วยซึ่งเป็นการอัญเชิญดวงวิญญาณของบรรพบุรุษมา ให้ความช่วยเหลือขอคำแนะนำผ่านส่ามหรือคนทรง เพื่อหาสาเหตุของการเจ็บป่วยและหาทาง รักษาตามความเชื่อ ทั้งนี้การแสดงทั้ง 3 โอกาส ใช้รูปแบบของการแสดงและองค์ประกอบ เดียวกัน ซึ่งมีองค์ประกอบในการแสดงแกลมอดังนี้ 1)เครื่องเช่นไหว้พิธีกรรมการเล่นแกลมอ 2)เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม 3)ปะรำประกอบพิธีกรรม 4)การแต่งกาย/การทรงเจ้า

ของแม่มอและมอ (ผู้ประกอบพิธีกรรม) 5) รูปแบบการแสดงขั้นตอนการร้ายรำ และผู้วิจัยพบว่า ลำดับขั้นตอนและการแสดงแกลมมอมีด้วยกันทั้งสิ้น 6 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่หนึ่ง ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง ขั้นตอนที่สอง ขั้นตอนการเล่นซำงเล่นม้า ขั้นตอนที่สามขั้นตอนการแห่ดอกไม้ ขั้นตอนที่ยี่ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย ขั้นตอนที่ทำขั้นตอนการเชิญวิญญาณของบรรพบุรุษเข้าบ้าน ขั้นตอนที่ยี่ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง

2) การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมมอ มาจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมมีการกำหนดสาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และสร้างหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 20 ชั่วโมง

1.2 ผลการศึกษาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมมอ

ผู้วิจัยได้รวบรวมสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมมอจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ และจากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน คือ 1) ดร.สมชาย พิอนรำดี รองอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 2) ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 3) นางบำเพ็ญ คำมา วิทยากรท้องถิ่น 4) นางเนตรนภาพงษ์ธนู หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ ครูโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ 5) นายสุตพงศ์ ศรีดาฮาด

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ และความเหมาะสมความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมมอ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมมอ มีความถูกต้อง และเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเนื้อหาในเรื่องของดนตรี ประกอบการแสดง ควรมีเนื้อหาการเรียนรู้ที่มากกว่านี้ และให้ลดจำนวนชั่วโมงของการจัดการเรียนการสอนในเรื่องประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมมอ นำไปสอดแทรกไว้ในรูปแบบและขั้นตอนของการแสดง โดยการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมมอมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น ควรมีการแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับคาบเรียน และจำนวนของเด็กนักเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับเวลาเรียนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ ข้อเสนอแนะไว้

2. ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

2.1 ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตูมวิทยานุสรณ์ อำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ โดยจัดทำเป็น รายวิชาใหม่ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการกำหนดสาระการ เรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ เวลา 20 ชั่วโมง ดังตาราง 4

ตาราง 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

หน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา
	ก่อนเรียน	
1	ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	3
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย	
	- ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญูณบรรพบุรุษ	2
	เข้าร่างกาย	
	- ขั้นตอนการเล่นช้างเล่นม้า	2
	- ขั้นตอนการแห่ดอกไม้	2
	- ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย	2
	- ขั้นตอนการเชิญวิญญูณบรรพบุรุษเข้าบ้าน	2
	- ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการ	2
	ออกจากร่างกาย	
	- การแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี	1
3	ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง	3
4	การนำเสนอผลงาน	1
	หลังเรียน	
	รวม	20

มาตรฐานการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้คือ

มาตรฐานที่ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่งนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ 3.2 ม.1/1 อธิบายและเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการแสดง
พื้นบ้านแกลมอ เห็นคุณค่าของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ และลักษณะท่ารำของ
การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการแสดง เครื่องแต่งกายของการแสดง
พื้นบ้าน และสามารถนำเสนอการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านแกลมอได้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความ
เป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของ
การแสดงพื้นบ้านแกลมอ สืบทอดการแสดงพื้นบ้านแกลมอที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

2.2 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการ
เรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ปรากฏผล ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
ตัวชี้วัด				
1	กำหนดตัวชี้วัดชัดเจน	4.8	0.40	มากที่สุด
2	สอดคล้องกับเนื้อหา	4.4	0.50	มาก
3	ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน	4.4	0.50	มาก
เนื้อหา				
4	สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5.0	0.00	มากที่สุด
5	เนื้อหาเหมาะสมและส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่า ของวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.3	0.51	มาก
6	เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน	3.8	0.65	มาก
7	ตรงตามเนื้อหาวิชา	4.4	0.50	มาก
8	สาระการเรียนรู้เหมาะกับตัวชี้วัด	4.6	0.49	มากที่สุด
9	สาระการเรียนรู้เหมาะกับวัยของผู้เรียน	4.8	0.40	มากที่สุด
10	สาระของเรื่องมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.8	0.40	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
11	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดี	4.6	0.49	มากที่สุด
12	สำนวนภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.0	0.63	มาก
13	มีความยากง่ายพอเหมาะ	4.4	0.50	มาก
14	มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.8	0.40	มากที่สุด
15	เนื้อหา มีความถูกต้องและเป็นจริง	5.0	0.00	มากที่สุด
การนำเสนอกระบวนการเรียนรู้				
16	สอดคล้องกับเนื้อหา	4.6	0.49	มากที่สุด
17	จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับตัวชี้วัด	4.8	0.40	มากที่สุด
18	กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.0	0.63	มาก
19	กิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.4	0.50	มาก
20	สร้างความสนใจของผู้เรียน	4.6	0.49	มากที่สุด
21	เหมาะสมกับเวลา	4.8	0.40	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.54	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 5 การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน ได้ผลดังนี้

3.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

ผู้วิจัยได้ทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สาระท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับที่ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้นมา โดยเริ่มจากการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีแล้วจึงตามด้วยการเรียนรู้

ภาคปฏิบัติเพื่อสร้างความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียน เรื่องการแสดง
พื้นบ้านแกลมอ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดและร่วมแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ซึ่งในการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการ
เรียนการสอนมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง ประวัติความเป็นมาของการแสดง
พื้นบ้านแกลมอ จำนวน 3 ชั่วโมง

1) ชั่วโมงที่ 1-2 ผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตัวเองเริ่มจากการนำเข้าสู่บทเรียน
โดยการสนทนาซักถาม เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติของกลุ่มชาติพันธุ์
ไทยกูย และประวัติของการแสดงแกลมอแล้วแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นให้นักเรียนทำ
แบบทดสอบก่อนเรียน แล้วเริ่มด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อบัตรคำ/รูปภาพ
กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ แล้วให้นักเรียนอภิปรายว่ารูปภาพนั้นเกี่ยวข้องกับประวัติการตั้งถิ่นฐาน
ของชาวไทยกูยในจังหวัดศรีสะเกษ อย่างไร ซึ่งมีนักเรียน 1-2 คนเท่านั้นที่สามารถอธิบายการ
ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่มได้ ส่วนที่เหลือนั้น ทราบแต่เพียงว่ารูปที่ครูให้ดูเป็นกลุ่ม
ชาติพันธุ์ใด จากนั้นให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ หรือแผ่นซีดีเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกูย ใน
ขั้นตอนนี้นักเรียนให้ความสนใจชมวีดิทัศน์เป็นอย่างดีสังเกตได้จากนักเรียนหันมาสอบถาม
ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญนอกจากนั้นครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของ
กลุ่มชาติพันธุ์ไทยกูยโดยนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากการชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดี
หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดงแกลมอ หรือการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มชาติพันธุ์ไทย
กูย จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นประวัติการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยกูยใน
จังหวัดศรีสะเกษ แล้วสรุปเป็นแผนผังประชาสัมพันธื ประวัติการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยกูยใน
จังหวัดศรีสะเกษโดยนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

2) ชั่วโมงที่ 3 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับ
การแสดงแกลมอ ซึ่งในขั้นตอนนี้นักเรียนให้ความสนใจเพียงเล็กน้อยครูจึงซักถามหาสาเหตุของ
การไม่สนใจจากนักเรียนบางคน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เคยเห็นการแสดงแกลมอแล้วครูจึง
หยุดการชมวีดิทัศน์ แล้วถามนักเรียนเรื่องประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดง
แกลมอ ซึ่งนักเรียนตอบได้แต่เพียงว่าเล่นเพื่อการรักษาผู้ที่เจ็บไข้ซึ่งเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง แต่ยังไม่
ชัดเจนและยังไม่ทราบประวัติของการแสดงที่แท้จริง ครูผู้สอนจึงเชิญชวนผู้เรียนให้ชมวีดิ
ทัศน์อย่างตั้งใจและหาคำตอบที่แท้จริงจากการชม เมื่อชมวีดิทัศน์จบ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียน
ซักถามข้อสงสัยจากผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เชิญผู้รู้เกี่ยวกับประวัติของกลุ่มชาติ
พันธุ์ไทยกูย และประวัติของการแสดงแกลมอในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนในชั้นเรียน
ตลอด 3 ชั่วโมง จากนั้น นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นประวัติการแสดงแกลมอ แล้วสรุปเป็น
แผนภูมิรูปภาพ ในช่วงท้ายชั่วโมงผู้วิจัยให้นักเรียนทดสอบตนเองเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเรื่อง
ประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกูยและประวัติความเป็นมาของการแสดงแกลมอ
โดยครูมีแนวคำถามให้นักเรียนทดสอบตนเองดังนี้ 1) ชาวไทยกูยมีประวัติความเป็นมาอย่างไร

2) การแสดงแกลมอมีความสำคัญกับชาวไทยกุยอย่างไร และผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบตนเองเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกุยและประวัติความเป็นมาของการแสดงแกลมอ ผ่านทุกคน และผลการประเมินแบบฝึกหัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อยู่ที่ร้อยละ 82.30

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง รูปแบบการแสดงและเครื่องแต่งกาย จำนวน 13 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนตามลำดับของการแสดงแกลมอ ซึ่งมีด้วยกัน 6 ขั้นตอน จำนวน 12 ชั่วโมง และการแต่งกายของผู้แสดง จำนวน 1 ชั่วโมงดังนี้

1) ชั่วโมงที่ 1-2 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรงจากวีดิทัศน์ จากนั้นเป็นการปฏิบัติท่ารำตามขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง ผู้เรียน ส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีเข้าใจรูปแบบการแสดงเนื่องจากนักเรียนเคยเห็นการแสดงและเคยเป็นผู้แสดงมาก่อนแล้วและผู้เรียนกล่าวว่า “เมื่อก่อนหนูเคยรำค่ะแต่ไม่รู้ความหมาย แต่พอรู้ความหมายหนูรู้สึกว่ามันศักดิ์สิทธิ์และมีค่าค่ะ” ซึ่งขั้นตอนของการปฏิบัติท่ารำนี้ครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญไม่ได้เน้นความสวยงามของท่า จะเน้นไปที่อารมณ์และการสื่อความหมายของท่า ทำให้ผู้เรียนสนุกกับการถ่ายถอดอารมณ์ แต่ก็จะมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่เข้าใจและปฏิบัติรูปแบบการแสดงของขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง ครูผู้สอนจึงให้เพื่อนที่เข้าใจและบ้านอยู่ใกล้กันช่วยสอนเพื่อนที่ยังไม่เข้าใจเพื่อเป็นการทบทวนบทเรียนไปในตัว

2) ชั่วโมงที่ 3-4 ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการเล่นข้างเล่นม้า ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการเล่นข้างเล่นม้า แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการเล่นข้างเล่นม้า จากวีดิทัศน์ซึ่งนักเรียนบางคนเคยทำการแสดงมาแล้วก็จะทำตามทางตามวีดิทัศน์ ครูให้ผู้เชี่ยวชาญอธิบายถึงความหมายและที่มาของการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการเล่นข้างเล่นม้า และลงมือปฏิบัติท่ารำซึ่งนักเรียนสนใจซักถามผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนเป็นอย่างมาก

3) ชั่วโมงที่ 5-6 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการแห่ดอกไม้ ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแห่ดอกไม้ แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการแห่ดอกไม้ จากวีดิทัศน์ซึ่งนักเรียนบางคนเคยทำการแสดงมาแล้วก็จะทำตามทางตามวีดิทัศน์ ครูให้ผู้เชี่ยวชาญอธิบายถึงความหมายและที่มาของการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการแห่ดอกไม้ และลงมือปฏิบัติท่ารำซึ่งนักเรียนสนใจซักถามผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนเป็นอย่างมาก

4) ชั่วโมงที่ 7-8 ชั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย จากวีดิทัศน์ ครูและผู้เชี่ยวชาญอธิบายถึงความหมายและที่มาของการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย และลงมือปฏิบัติทำร่าซึ่งนักเรียนสนใจซักถามผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนเป็นอย่างมาก

5) ชั่วโมงที่ 9-10 ชั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน จากวีดิทัศน์ ครูและผู้เชี่ยวชาญอธิบายถึงความหมายและที่มาของการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน และลงมือปฏิบัติทำร่าซึ่งนักเรียนสนใจซักถามผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนเป็นอย่างมาก

6) ชั่วโมงที่ 11-12 ชั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง จากวีดิทัศน์ ครูและผู้เชี่ยวชาญอธิบายถึงความหมายและที่มาของการแสดงแกลมอ ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง และลงมือปฏิบัติทำร่าซึ่งนักเรียนสนใจซักถามผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนเป็นอย่างมาก

7) ชั่วโมงที่ 13 การแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น รวมทั้งนักเรียน ร่วมกันสนทนา เกี่ยวกับการแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี แล้วให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอ/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธีจากรูปภาพบัตรคำที่ครูเตรียมมา และผู้เชี่ยวชาญนำชุดจริงมาให้นักเรียน ดู จากนั้นสาธิตการแต่งกายของผู้แสดงโดยนำนักเรียนมาเป็นหุ่นของการแต่งกายพร้อมทั้งให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติเอง

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนแต่ละชั้นตอนนักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ซึ่งนักเรียนสามารถปฏิบัติทำร่าได้เป็นอย่างดีและผ่านเกณฑ์ทุกคน เนื่องจากมีความเข้าใจถึงที่มาของทำร่าที่ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่นได้ให้ความรู้ทั้งนี้ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง ช่วงท้ายของทุก 2 ชั่วโมง และร่วมกันสรุปบทเรียน ทุกขั้นตอนการแสดง และผลการประเมินแบบฝึกหัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 อยู่ที่ร้อยละ 83.00

3.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง จำนวน 3 ชั่วโมง

1) ชั่วโมงที่ 1-2 เรื่องเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้วิทยากรท้องถิ่นเล่นดนตรีที่ใช้ในการแสดงแกลมอให้นักเรียนชม ผู้วิจัยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูผู้สอนติดบัตรคำ/รูปภาพ เครื่องดนตรี แล้วให้นักเรียนอภิปรายว่าเกี่ยวข้องกับ การแสดงอย่างไร นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโอกาสของการแสดงโดยนักเรียนสามารถ ศึกษาค้นคว้าได้จากการชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดี หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดงแกลมอ หรือการสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกูย ซึ่งผู้เรียนให้ความสนใจและตั้งใจศึกษากับ วิทยากรท้องถิ่นเป็นอย่างมากจากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มลองปฏิบัติกับเครื่องดนตรีที่ใช้ในการ แสดงโดยมีครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้ให้ความรู้และควบคุม และผู้เรียนส่วนใหญ่ก็ สามารถเล่นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงแกลมอได้ตามพื้นฐานที่ครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น กำหนด

2) ชั่วโมงที่ 3 เรื่องโอกาสของการแสดง นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย ประเด็นโอกาสที่ใช้ในการแสดงและเครื่องดนตรีที่ใช้ อย่างสนุกสนานและเกิดกระบวนการเรียนรู้ อย่างแท้จริงโดยมีครูและวิทยากรท้องถิ่นคอยให้ความรู้และตอบข้อสงสัยกับผู้เรียนตลอดชั่วโมง การเรียน และผลการประเมินแบบฝึกหัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อยู่ที่ร้อยละ 83.40

3.1.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง การนำเสนอผลงาน จำนวน 1 ชั่วโมง ผู้วิจัยและวิทยากรท้องถิ่นร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแสดงแกลมอ แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกซ้อม การแสดงบนเวที นักเรียนตั้งใจฝึกซ้อมและให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต ชักถามครูและวิทยากร ท้องถิ่นครูและวิทยากรท้องถิ่นให้คำแนะนำและแก้ไขจุดบกพร่องของแต่ละกลุ่มจากนั้น ให้นักเรียนทำแสดงผลงานบนเวที ตามกลุ่มที่กำหนด ซึ่งแต่ละกลุ่มเสนอผลงานได้อย่างถูกต้อง และชัดเจนรวมทั้งสื่ออารมณ์ในการแสดงได้อย่างยอดเยี่ยม และเกิดความภาคภูมิใจในการ แสดงของตน ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปการนำเสนอผลงานการแสดงพื้นบ้าน แกลมอซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน และผลการประเมินแบบฝึกหัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 อยู่ ที่ร้อยละ 85.14

3.2 ผลการประเมินแบบฝึกหัดแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ

เมื่อสิ้นสุดหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะมีการประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ปรากฏผล ดังแสดงใน ตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ และคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ที่เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ

หน่วยการเรียนรู้	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์		คะแนนแบบฝึกหัด	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	เฉลี่ย	เฉลี่ยร้อยละ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 (10คะแนน)	35	100	0	0.00	8.23	82.30
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 (20คะแนน)	35	100	0	0.00	16.60	83.00
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 (10คะแนน)	35	100	0	0.00	8.34	83.40
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 (20คะแนน)	35	100	0	0.00	17.02	85.14

หมายเหตุ คะแนนที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ คือ นักเรียนต้องทำได้คะแนนร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม จากตาราง 6 การทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบแต่ละครั้งมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ทุกหน่วยการเรียนรู้

3.3 ผลการใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

ก่อนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ และเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 35 คน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ ปรากฏผลดังแสดง ในตาราง 7 และ 8

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ จำนวน 35 คน

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (Posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
1	10	50	19	95
2	9	45	18	90
3	7	35	17	85

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (Posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
4	8	40	18	90
5	9	45	19	95
6	11	55	20	100
7	10	50	20	100
8	9	45	19	95
9	8	40	19	95
10	8	40	18	90
11	7	35	16	80
12	9	45	19	95
13	8	40	18	90
14	9	45	17	85
15	10	50	20	100
16	10	50	19	95
17	11	55	19	95
18	9	45	19	95
19	8	40	20	100
20	9	45	18	90
21	10	50	18	90
22	11	55	18	90
23	12	60	19	95
24	13	65	20	100
25	13	65	20	100
26	10	50	18	90
27	9	45	18	90
28	9	45	18	90
29	10	50	20	100
30	13	65	20	100
31	9	45	19	95
32	12	60	20	100

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (Posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
33	11	55	19	95
34	9	45	18	90
35	10	50	19	95
$\bar{x}$	9.71	48.57	18.74	93.71
เฉลี่ยร้อยละ	48.55	48.57	93.70	93.71
S.D.	1.58	7.91	1.01	5.05

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

การประเมิน	ผลการวิเคราะห์คะแนน			
	N	$\bar{x}$	S.D.	t-test
ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (20 คะแนน)	35	9.71	1.58	43.62
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (20 คะแนน)	35	18.74	1.01	

** .01

จากตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนและหลังเรียนหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ

2. ความสำคัญของการวิจัย

เป็นการพัฒนาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้กับผู้เรียน เรื่องการแสดงแกลมอ ปลุกฝังให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านในท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบทอดศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอันเป็นมรดก ทางภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิทยานุสรณ์ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 35 คน โดยนักเรียนทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีวิธีในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นที่ศึกษาดังนี้ คือ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ความ เป็นมาของการแสดงพื้นบ้านแกลมอและศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ และจากการสอบถาม สัมภาษณ์องค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น

2. การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนำความรู้เกี่ยวกับเรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ มาวิเคราะห์เรียบเรียงตามประเด็น

3. นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ให้ผู้เชี่ยวชาญ เรื่องการ แสดงพื้นบ้านแกลมอ และครูผู้สอนร่วมวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตร เวลา เรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน

4. นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ เสนอต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ และกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมพิจารณาทบทวนความเหมาะสม สอดคล้องกับนักเรียนและเวลาเรียน

ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่ เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ ผู้เชี่ยวชาญการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ร่วมกันวิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เวลาเรียน และความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียน

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา และจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ร่วมกับ นางเนตรนภา พงษ์ธนู หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ เกี่ยวกับสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ

3. จัดทำแผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชาและนำหน่วยการ เรียนรู้ ที่กำหนดไว้มาพิจารณาจัดทำรายละเอียดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละ แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการ จัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล จำนวน 4 แผน เวลา 20 ชั่วโมง

4. ผู้วิจัยได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมและ ความสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงผลบ้านแกลมอ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลองดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้บุคคลในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน และยังคงอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงผลแกลมอ กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนร่วมกับวิทยากรท้องถิ่น โดยดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงผลแกลมอ กับนักเรียนกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงผลแกลมอ
3. แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงผลบ้านแกลมอ จากเอกสารต่างๆ และเก็บรวบรวมภาคสนามโดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกต ถ่าย ภาพ บันทึกเสียงและจดบันทึก
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้ แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เก็บรวบรวมข้อมูลในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ เวลา 20 ชั่วโมง จากการใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประเมินสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้ค่าเฉลี่ย 4.54

2. ผลการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนและหลังเรียน หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ ก่อนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น และเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 35 คน ผลปรากฏ ว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

9. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ เรื่อง การแสดงแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน จำนวน 3 ขั้นตอนดังนี้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามลำดับซึ่ง ในการ ดำเนินการแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

9.1 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอที่ส่งเสริมความ ตระหนักคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมวิทยานุสรณ์ อำเภอปรังคัง จังหวัดศรีสะเกษ โดยจัดทำเป็น รายวิชาใหม่ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีขั้นตอนดังนี้

9.1.1 ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า มีการกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาและการแสดงพื้นบ้านแกลมอ อยู่ในกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และสามารถนำการแสดงพื้นบ้านแกลมอมาจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนได้ และผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสดงพื้นบ้านแกลมอ และจากการสังเกต สัมภาษณ์ วิทยากรท้องถิ่นคือ นางบำเพ็ญ คำมา พบว่า การแสดงแกลมอ เป็นพิธีกรรมของชาวไทยภูเขาเรียกตามภาษาถิ่นว่า แกลมอ มีมาตั้งแต่เมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐาน ที่แน่ชัด ซึ่งชาวไทยภูเขา ได้รับถ่ายทอดกันมาอย่างต่อเนื่องและปฏิบัติมาโดยตลอดจนถึงทุก วันนี้โดยจัดขึ้นเนื่องใน 3 โอกาสคือ 1) เพื่อเป็นการเคารพ ครูอาจารย์ ปู่ย่า ตายาย เมื่อถึงวัน สำคัญในรอบปีก็ดำเนินพิธีกรรมขึ้นปีละ 1 ครั้ง ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วง 8 หรือ 15 ค่ำเดือนี่ของทุกปี 2) เพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถดลบันดาลทุกข์สุข เชื่อว่าผู้ที่เคารพกราบไหว้จะทำให้ครอบครัว อยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเกิดเหตุไม่ดีกับสมาชิกในครอบครัว หรือญาติมีการเจ็บป่วยจะมีการบนบาน เมื่อได้ตามที่บนบานไว้ จึงจัดพิธีแก้บนโดยใช้ การแสดงแกลมอ 3) เป็นการประกอบพิธีกรรม เพื่อรักษาผู้ป่วยซึ่งเป็นการอัญเชิญดวงวิญญาณของบรรพบุรุษมาให้ความช่วยเหลือขอ คำแนะนำผ่านล่ามหรือคนทรง เพื่อหาสาเหตุของการเจ็บป่วยและหาทางรักษาตามความเชื่อ ทั้งนี้การแสดงทั้ง 3 โอกาส ใช้รูปแบบของการแสดงและองค์ประกอบเดียวกัน ซึ่งมีองค์ประกอบใน การแสดงแกลมอดังนี้ 1) เครื่องเช่นไหว้พิธีกรรมการเล่นแกลมอ 2) เครื่องดนตรีที่ใช้ในการ ประกอบพิธีกรรม 3) ปรำประกอบพิธีกรรม 4) การแต่งกาย/การทรงเจ้าของแม่มอและมอ (ผู้ประกอบพิธีกรรม) 5) รูปแบบการแสดงขั้นตอนการรำรำ และผู้วิจัยพบว่าลำดับขั้นตอนและ การแสดงแกลมอมีด้วยกันทั้งสิ้น 6 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่หนึ่งขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญ วิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง ขั้นตอนที่สอง ขั้นตอนการเล่นช้างเล่นม้า ขั้นตอนที่สามขั้นตอน

การแห่ดอกไม้ ขั้นตอนที่ยี่ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย ขั้นตอนที่ทำขั้นตอนการเชิญวิญญาณของบรรพบุรุษเข้าบ้าน ขั้นตอนที่ยี่ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง

9.1.2 ขั้นที่ 2 การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยจัดทำเป็นรายวิชาใหม่ที่เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการดำเนินการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ เพื่อนำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ เวลา 20 ชั่วโมง ได้แก่ หน่วยที่ 1)ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ เวลา 3 ชั่วโมง 2)รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย เวลา 13 ชั่วโมง 3)ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง เวลา 3 ชั่วโมง 4)การนำเสนอผลงาน เวลา 1 ชั่วโมง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอจำนวน 30 ข้อ โดยผลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 0.8473 ผู้วิจัยจึงได้เลือกแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ที่มีผลสูงสุด ไปทดลองใช้กับผู้เรียนในขั้นตอนต่อไป

9.1.3 ขั้นที่ 3 การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การทดลองใช้ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการทดลองใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การแสดงแกลมอ โดยผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเองร่วมกับวิทยากรท้องถิ่น นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ความคิดเห็นนักเรียนให้ความสนใจซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็น อีกทั้งนักเรียนสามารถ ทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกันด้วยความตั้งใจ เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน สามารถผ่านเกณฑ์ของการเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยแบ่งเป็นลำดับดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เฉลี่ยร้อยละ 82.30% หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เฉลี่ยร้อยละ 83.00% หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 83.40% หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เฉลี่ยร้อยละ 85.14% โดยคะแนนที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ คือ นักเรียนต้องทำได้คะแนนร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม จากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบแต่ละครั้งมีนักเรียน ผ่านเกณฑ์ทุกหน่วยการเรียนรู้

ผู้วิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนและระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่เกิดความสับสนในการเรียนรู้เนื่องจากการเรียนรู้ ผู้สอนควรบอกวัตถุประสงค์ให้กับผู้เรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อที่ผู้เรียนจะเกิดความสนใจในบทเรียนและเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าบทเรียนที่ผู้สอนจะดำเนินการสอนนั้นเกี่ยวกับเรื่องอะไร ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ในการเรียนรู้และเกิดประสิทธิภาพในการเรียนได้อย่างดี อีกทั้งผู้วิจัยยังได้มีการเลือกใช้สื่อการสอนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบทเรียนเพื่อที่ผู้เรียนจะได้มีความสนใจ ในกระบวนการเรียนรู้ มากยิ่งขึ้นอีกด้วย โดยในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้งผู้วิจัยได้มีกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนที่มีการอธิบายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้น และได้มีการนำวิทยากรท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนการสอนอีกด้วยทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่อยากจะเรียนรู้และได้มีส่วนร่วมในการ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่นอีกทั้งผู้เรียนยังได้มีโอกาสซักถาม จากประสบการณ์ตรงของวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านไม่เพียงแต่อ่านจาก ในตำราเท่านั้น จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกเป็นคนหัดสังเกตและหัดซักถามในหัวข้อที่ตนสงสัยอีก โดยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของไทเลอร์ที่กล่าวว่าการบูรณาการ คือ การจัดประสบการณ์ควรเป็นในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เพิ่มพูนความคิดเห็นและได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เนื้อหาที่เรียนเป็นการเพิ่มความสามารถทั้งหมด ของผู้เรียนที่จะได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่างๆ กัน ประสบการณ์การเรียนรู้ จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ที่แวดล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งตามทฤษฎีการเรียนรู้ของไทเลอร์ยังกล่าวไว้ว่าในวิชาทักษะ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการฝึกทักษะในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อยๆ และต่อเนื่องกัน ผู้วิจัยพบว่าจากทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวจะทำให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้อย่างดีอีกด้วย

ซึ่งจากผลการวิจัยของกรมวิชาการเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่าผลที่เกิดจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข มีความพอใจในผลงาน เห็นคุณค่าในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ความสนใจในท้องถิ่นมากขึ้นและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยเหลือครอบครัวและชุมชนได้ (ยุภาพร สารพันธ์. 2548: 106; อ้างอิงจากกรมวิชาการ. 2540)

หลังจากที่ได้เรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงแกลมอ นักเรียนให้ความคิดเห็นว่ารู้สึกภาคภูมิใจในการแสดงพื้นบ้านของตน นักเรียนมีความรู้เรื่องการแสดงแกลมอเพิ่มมากขึ้นและต้องการให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องอื่น ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอีก เพราะจะได้ฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ในการแสดงของชุมชนในโอกาสอื่น ๆ ต่อไป การที่นักเรียนได้เรียนรู้

เรื่องใกล้ตัว และเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความรักและเห็นคุณค่าของการแสดงท้องถิ่น เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พัฒน์ชิตา เดชครุฑ การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเพลงโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนวัดพรหมราช อำเภอ ปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมาพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีค่าและเห็นคุณค่าของการ แสดงพื้นบ้านเพลงโคราช ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและส่งเสริมเป็นอาชีพได้ (พัฒน์ชิตา เดชครุฑ. 2558: บทคัดย่อ)

9.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่า ของวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนและหลังเรียนหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกลมอ

ก่อนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำ แบบทดสอบก่อนเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดง แกลมอ และเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 35 คน และจากการเปรียบเทียบความ แตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่า ของวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อนเรียนนักเรียนมีผลการเรียนที่ 48.57% และหลังเรียนนักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 93.71% พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. โรงเรียนสามารถพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ ไปเป็นส่วน หนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษาที่อยู่ในสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อให้นักเรียนได้เลือกตามความ สนใจและความถนัด หรืออาจไปใช้ในการเรียนการสอนแบบโครงการได้
2. การทำวิจัยกับโรงเรียนและผู้เรียนควรมีจำนวนชั่วโมงที่สอดคล้องกับหน่วยกิจของ รายวิชานั้นๆ
3. สามารถนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ ไปบูรณาการร่วมกับ สาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **เอกสารทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ กระทรวงศึกษาธิการ "2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน" แนวทางจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เครือจิต ศรีบุญนาถ; และคณะ. (2536). **"ความเชื่อและระบบสัญลักษณ์เกี่ยวกับผ้าไหมไทยยุค"**. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง "ผ้าไทย : อดีต ปัจจุบันและอนาคต. ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย, 2536.
- จิตนิภา ชื่นฤดี. (2559). **การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ศิลปกรรมวัดดอนเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐญาพร ดอกจันทร์. (2555). **การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านเรือมอันเร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์; และคณะ. (2545). **การจัดการเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นิคม วงเวียง. (2533). **"บทวิเคราะห์วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อของชาวส่วย" ใน วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล : กรณีศึกษา เขมร ลาว ส่วย**. หน้า 181-197. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- ประเสริฐ ศรีวิเศษ. (2521). **พจนานุกรมกวย (ส่วย) – ไทย – อังกฤษ**. กรุงเทพฯ : **โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่าง ๆ**. สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะวัฒน์ พันธมาศ, พระมหา. (2548). **ภาษากวยที่บ้านสวาย ตำบลสวาย อำเภอปรางกู จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จารึกภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒนชีตา เดชครุฑ. (2558). **การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน เพลงโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนวัดพรหมราช อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ไพฑูรย์ มีกุล. (2527). ประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ศึกษากรณีหัวเมืองเขมรป่าดอย สุรินทร์ สังขะและขุขันธ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. มหาวิทยาลัยวอชิงตัน. ถ่ายเอกสาร.
- ยุภาพร สารพันธ์. (2548). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการย้อมสีผ้าไหมแพรวาด้วยวัสดุธรรมชาติ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- เรวดี หมายกล้า. (ม.ป.ป.). การแสดงแกลมอ. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2559, จาก www.ich.culture.go.th
- ศศิธร วิศพันธ์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง หัตถกรรมกรงนกเขาชวา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพงษ์ ปุณฺนประเสริฐ; และศักดิ์ดา ธาตุทอง. (2552). การสร้างและผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ เรื่องหนองหานโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. 3(1).
- สมจิตร จันทร์ฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน. ตำราประกอบการสอน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. (2538). สารานุกรมชนชาติไทย. นครปฐม: โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. (2551). กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น. ศรีสะเกษ.
- สินีนางู ทองวัฒนา. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง หางหงส์ ธงตะขาบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาคผนวก ก

- หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำงานวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๖๙๑๔ / 0718

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์

เนื่องด้วย นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ นิสิตในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง
“การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงแกมมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์
จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ทั้งนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานของท่านมีความเหมาะสมในการทำวิจัย
ของนิสิต จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ เข้าสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อ
ประกอบการทำปฏิญานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร. ๐-๒๒๖๐-๐๑๒๓ ต่อ ๑๑๐ หรือ ๐๘๙-๐๘๔-๔๕๕๐

ที่ ศธ ๖๙๑๔ / ๐๗๑๙

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์

เนื่องด้วย นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ นิสิตในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง
“การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงแกมมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์
จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ทั้งนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์สุดพงศ์ ศรีดาฮาด ซึ่งเป็นบุคลากรใน
หน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ ด้านการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงขอเรียนเชิญเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร. ๐-๒๒๖๐-๐๑๒๓ ต่อ ๑๑๐ หรือ ๐๘๙-๐๘๔-๔๕๙๐

ที่ ศธ ๖๙๑๔ / ๐๓๖๘

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์

เนื่องด้วย นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ นิสิตในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโทเรื่อง
“การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงแกสมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์
จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ทั้งนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์เนตรนภา พงษ์ธนู ซึ่งเป็นบุคลากรใน
หน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ ด้านการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงขอเรียนเชิญเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร. ๐-๒๒๖๐-๐๑๒๓ ต่อ ๑๑๐ หรือ ๐๘๙-๐๘๔-๔๕๕๐

ที่ ศธ ๖๙๑๔ / ๐๓๑๕

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายบำเพ็ญ คำมา

เนื่องด้วย นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ นิสิตในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง
“การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงแกมมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์
จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ทั้งนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ ด้านการ
พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร. ๐-๒๒๖๐-๐๑๒๓ ต่อ ๑๑๐ หรือ ๐๘๙-๐๘๔-๔๕๕๐

ที่ ศธ ๖๙๑๔ / ๑๓๑๙

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน

เนื่องด้วย นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ นิสิตในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปศึกษา (ศิลปะการแสดงศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโทเรื่อง
“การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการแสดงแกมมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนตุมพิตยานุสรณ์
จังหวัดศรีสะเกษ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ทั้งนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ ด้านการ
พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร. ๐-๒๒๖๐-๐๑๒๓ ต่อ ๑๑๐ หรือ ๐๘๙-๐๘๔-๔๕๙๐

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อสอบ
- แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริม
ความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ
- แผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง :

แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์ให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องเพียงใด

- ระดับการประเมิน**
- 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมมากที่สุด
  - 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมมาก
  - 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมปานกลาง
  - 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมน้อย
  - 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
ตัวชี้วัด	5	4	3	2	1
1. กำหนดตัวชี้วัดชัดเจน					
2. สอดคล้องกับเนื้อหา					
3. ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน					
เนื้อหา					
4. สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
5. เนื้อหาเหมาะสมและส่งเสริมความตระหนักคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น					
6. เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน					
7. ตรงตามเนื้อหาวิชา					
8. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับตัวชี้วัด					
9. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
10. สาระของเรื่องมีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
11. เรียบเรียงเนื้อหาได้ดี					
12. สำนวนภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน					
13. มีความยากง่ายพอเหมาะ					
14. มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
15. เนื้อหามีความถูกต้องและเป็นจริง					
รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
การนำเสนอกระบวนการเรียนรู้	5	4	3	2	1
16. สอดคล้องกับเนื้อหา					
17. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับตัวชี้วัด					
18. กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					

19. กิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน					
20. ได้รับความสนใจของผู้เรียน					
21. เหมาะสมกับเวลา					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)
ตำแหน่ง.....

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความ
ตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

คำชี้แจง: ให้ท่านพิจารณาข้อสอบต่อไปนี้ว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่โดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง
---------	------------	--------	------------------------------

			+1	0	-1
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	1. การแสดงแกลมอ เป็นการแสดงของกลุ่มชาติพันธุ์ใด			
		ก. ชาวไทยเขมร			
		ข. ชาวไทยใหญ่			
		ค. ชาวไทยกวย ง. ชาวไทยลาว			
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	2. พิธีกรรมแกมอส์มีวัตถุประสงค์การจัดขึ้นเนื่องในโอกาสใด			
		ก. เพื่อเป็นการเคารพบูชาครุอาจารย์ปู่ย่าตายาย			
		ข. เพื่อเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถบันดาลทุกข์สุขให้กับหมู่บ้าน.			
		ค. เป็นการประกอบพิธีกรรมเพื่อรักษาผู้ป่วย ง. ถูกทุกข้อ			
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	3. การแสดงแกลมอของชาวไทยกวยเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการแสดงอะไร			
		ก. การเล่นมอ			
		ข. การเล่นแกล			
		ค. การเล่นช้างเล่นม้า ง. การรำผีฟ้า			
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	4. แต่เดิมพิธีกรรมแกลมอ จัดขึ้นปีละกี่ครั้ง			
		ก. 1 ครั้ง			
		ข. 2 ครั้ง			
		ค. 3 ครั้ง ง. ก็ครั้งก็ได้			
เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	5. สิ่งใดเป็นที่มาของการแสดงแกลมอ			
		ก. เกิดจากการร้องรำทำเพลงของคนสมัยก่อน			
		ข. เกิดจากการเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ			
		ค. เกิดจากอาชีพทำนา ง. เกิดจากความเชื่อเรื่องการเลี้ยงสัตว์			
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	6. ชาวแกลมอ เชื่อว่าผู้ที่เคารพกราบไหว้ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ จะได้สิ่งใดตอบแทน			
		ก. จะร่ำรวยเงินทอง			
		ข. ครอบครัวจะอยู่เย็นเป็นสุข ค. จะมีคนเคารพนับถือมากมาย			

		ง. ถูกทุกข้อ						
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	7. การประกอบพิธีกรรมจะทำในเวลาใด						
		ก. กลางวัน						
		ข. กลางคืน						
		ค. ตอนพบค่ำ						
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	ง. ตอนรุ่งเช้า						
		8. ลักษณะท่าร่ำสำคัญของการแสดงแกลมอคืออะไร						
		ก. การพ้อนที่เน้นความสวยงาม						
		ข. การพ้อนที่เน้นท่าทางการกระโดด						
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	ค. การพ้อนที่เน้นท่าทางการ ชีข้างซิม้า						
		ง. การพ้อนที่เน้นท่าทางการไหว้						
		9. ท่าร่ำที่ได้รับความนิยมของผู้ร่วมแสดงแกลมอคือท่าร่ำใด						
		ก. ท่าร่ำสาย						
เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง					
			+1	0	-1			
			1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	10. การแสดงแกลมอมีลักษณะการร่ำที่เป็นแบบแผนตายตัวหรือไม่อย่างไร			
					ก. มีแบบแผนตายตัว			
ข. ไม่มีแบบแผนตายตัว								
ค. มีหรือไม่มีแบบแผนตายตัวก็ได้								
1.ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอ	อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงพื้นบ้านแกลมอได้	ง. ผิดทุกข้อ						
		11. ลักษณะการใช้เท้าในการแสดงแกลมอเป็นแบบใด						
		ก.แบบเนิบๆไม่เน้นการเคลื่อนไหว						
		ข.แบบก้าวกระโดดตลอดเวลา						
2.รูปแบบการแต่งกาย	อธิบายรูปแบบการแต่งกาย	ค.แบบเคลื่อนไหวเยอะกว่าการอยู่กับที่						
		ง.แบบไม่ใช้เท้าส่วนใหญ่เป็นการนั่งแสดง						
		12. รูปแบบการแสดงแกลมอมีขั้นตอนของการแสดงทั้งหมดกี่ขั้นตอน						
		ก. 5 ขั้นตอน						
2.รูปแบบการแต่งกาย	อธิบายรูปแบบการแต่งกาย	ข. 6 ขั้นตอน						
		ค. 7 ขั้นตอน						

		ง. 8 ขั้นตอน			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	13. ขั้นตอนที่ 1 ของการแสดงแกลมอ คือ ขั้นตอนใด			
		ก. ขั้นตอนการไหว้ครู			
		ข. ขั้นตอนการเชิญผีบรรพบุรุษเข้าร่างทรง			
		ค. ขั้นตอนการเล่นข้าง			
		ง. ขั้นตอนการแต่งตัว			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	14. ขั้นตอน การเล่นข้างเล่นม้าของการแสดง แกลมอบรรพบุรุษเชื่อว่า ต้องทำการแสดง ทั้งหมดกี่ทีก			
		ก. 1 ทีก			
		ข. 2 ทีก			
		ค. 3 ทีก			
		ง. 4 ทีก			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	15. การแสดงแกลมอขั้นตอนใดที่ถือว่าเป็น การนำเอาวิถีชีวิตของชาวไทยภูเขาใช้ในการ แสดงมากที่สุด			
		ก. ขั้นตอนการไหว้ บรรพบุรุษ			
		ข. ขั้นตอนการเล่นข้างเล่นม้า			
		ค. ขั้นตอนการรักษาผู้ป่วย			
		ง. ขั้นตอนการแห่ดอกไม้			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	16. ขณะที่แสดงขั้นตอนการตัดแพและการ อาบน้ำผู้ป่วย ผู้แสดงต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง			
		ก. น้ำ เหล้า			
		ข. น้ำ มีด			
		ค. น้ำ แพ 9 ชั้น			
		ง. เหล้า แพ 9 ชั้น			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	17. การแห่ดอกไม้เป็นการแสดงเพื่อต้องการ บอกสิ่งใด			
		ก. เป็นการแสดงความยินดี			
		ข. เป็นการแสดงความเคารพ			
		ค. เป็นการแสดงความสวยงาม			
		ง. เป็นการไหว้บรรพบุรุษ			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	18. ดอกไม้ที่นิยมใช้ในการแห่ของการแสดง แกลมอ คือดอกไม้ชนิดใด			
		ก. ดอกดาวเรือง			

		ข. ดอกกรัก			
		ค. ดอกกุหลาบ			
		ง. ดอกอะไรก็ได้ในพื้นที่			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	19. ชาวไทยเชื่อว่าขณะทำการแสดงถ้าแม่มอ เหยียบหิ้งหักแสดงว่าคนป่วยจะเป็นอย่างไร			
		ก. ผู้ป่วยจะหายดี			
		ข. ผู้ป่วยจะหายดีและมีโชค			
		ค. ผู้ป่วยจะไม่หาย			
		ง. ผู้ป่วยจะตาย			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	20. การแสดงแกลมอ นิยมใช้ใครแสดงเป็น แม่มอ			
		ก. ผู้ใหญ่บ้าน			
		ข. ผู้หญิงวัยกลางคน			
		ค. ชายหรือหญิงก็ได้ที่สนใจ			
		ง. ใครก็ได้ที่สนใจ			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แต่งกายของการ แสดงแกลมอโต้	21. การแสดงแกลมอผู้แสดงต้องแต่งกาย แบบใด			
		ก. ใส่เสื้อแขนกุด ผ้าไหมทอมือสีดำ ผ้าถุง ยาวสีดำ			
		ข. ใส่เสื้อแขนกระบอกสีน้ำเงิน ผ้าถุงสีน้ำเงิน			
		ค. เสื้อแขนยาวคอกลมสีดำ ผ้าถุงเป็น ไหมทอมือยาวสีดำ			
		ง. ใส่ได้ทุกแบบที่กล่าวมา			
2.รูปแบบการ แสดง เครื่องแต่ง กาย	อธิบายรูปแบบการ แสดงแกลมอโต้	22. การตั้งแพะตั้งทางทิศใดของปะรำพิธี			
		ก. ทิศเหนือ			
		ข. ทิศตะวันออก			
		ค. ทิศตะวันตก			
		ง. ทิศใต้			
3.ดนตรีและ โอกาสที่ใช้ใน การแสดง	อธิบายลักษณะของ ดนตรีและโอกาสที่ ใช้ในการแสดง พื้นบ้านแกลมอโต้	23. การแสดงแกลมอของชาวไทยภูมียุ้ยใช้แสดง เนื่องในโอกาสใด			
		ก. เนื่องในการรักษาความเจ็บป่วย			
		ข. เนื่องในงานศพ			
		ค. เนื่องในงานมงคลสมรส			
		ง. เนื่องในงานทำบุญกลางบ้าน			
3.ดนตรีและ โอกาสที่ใช้ใน	อธิบายลักษณะของ ดนตรีและโอกาสที่	24. การแสดงแกลมอ จะแสดงเพื่อเป็นการ เคารพครูบาอาจารย์ ปูยา ตายายเมื่อไร			

การแสดง	ใช้ในการแสดง ที่บ้านแกลมอได้	ก. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11			
		ข. วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 11			
		ค. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 2			
		ง. วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 5			

เนื้อหา	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา ความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
3.ดนตรีและ โอกาสที่ใช้ใน การแสดง	อธิบายลักษณะของ ดนตรีและโอกาสที่ ใช้ในการแสดง ที่บ้านแกลมอได้	25. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง แกลมอมีทั้งหมดกี่ชิ้น			
		ก. 1 ชิ้น			
		ข. 2 ชิ้น			
		ค. 3 ชิ้น			
3.ดนตรีและ โอกาสที่ใช้ใน การแสดง	อธิบายลักษณะของ ดนตรีและโอกาสที่ ใช้ในการแสดง ที่บ้านแกลมอได้	26. จังหวะที่นักดนตรีตีกลองคือ จังหวะใด			
		ก. ป๊ะ-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, ป๊ะ-เท่ง			
		ข. ป๊ะ-ป๊ะ, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง			
		ค. ป๊ะ-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง			
3.ดนตรีและ โอกาสที่ใช้ใน การแสดง	อธิบายลักษณะของ ดนตรีและโอกาสที่ ใช้ในการแสดง ที่บ้านแกลมอได้	27. นักดนตรีที่เป่าแคน เมื่อมีการแสดงแกลมอ จะต้องเตรียมแคนมาอย่างน้อยกี่เต้า			
		ก. อย่างน้อย 1 เต้า			
		ข. อย่างน้อย 2 เต้า			
		ค. อย่างน้อย 3 เต้า			
3.ดนตรีและ โอกาสที่ใช้ใน การแสดง	อธิบายลักษณะของ ดนตรีและโอกาสที่ ใช้ในการแสดง ที่บ้านแกลมอได้	28. นักดนตรีที่เป่าแคน เรามักเรียกว่าอะไร			
		ก. หมอแคน			
		ข. คนแคน			
		ค. ลำแคน			
4.การนำเสนอ ผลงาน	อธิบายความสำคัญ ของการนำเสนอ ผลงานการแสดงได้	29. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งสำคัญที่นักเรียนจะได้รับ จากการนำเสนอผลงานการแสดงแกลมอ			
		ก. ได้ความกล้าแสดงออก			
		ข. ได้กระบวนการการทำงานกลุ่ม			
		ค. ได้เผยแพร่การแสดงที่บ้านของตน			
4.การนำเสนอ ผลงาน	อธิบายความสำคัญ ของการนำเสนอ ผลงานการแสดงได้	30. นักแสดงที่เป็นตัวเอกของการแสดง แกลมอเราเรียกว่าอะไร			
		ก. ตัวเอก			
		ข. แม่แกล			
		ค. พ่อมอ			
		ง. แม่มอ			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้
 คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้านแกลมอ

1. การแสดงแกลมอ เป็นการแสดงของกลุ่มชาติพันธุ์ใด
  - ก. ชาวไทยเขมร
  - ข. ชาวไทยใหญ่
  - ค. ชาวไทยกวย
  - ง. ชาวไทยลาว
2. พิธีกรรมแกมอลล์มีวัตถุประสงค์การจัดขึ้นเนื่องในโอกาสใด
  - ก. เพื่อเป็นการเคารพบูชาครูอาจารย์ผู้ถ่ายทอดาย
  - ข. เพื่อเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถบันดาลทุกข์สุขให้กับหมู่บ้าน.
  - ค. เป็นการประกอบพิธีกรรมเพื่อรักษาผู้ป่วย
  - ง. ถูกทุกข้อ
3. แต่เดิมพิธีกรรมแกลมอ จัดขึ้นปีละกี่ครั้ง
  - ก. 1 ครั้ง
  - ข. 2 ครั้ง
  - ค. 3 ครั้ง
  - ง. กี่ครั้งก็ได้
4. สิ่งใดเป็นที่มาของการแสดงแกลมอ
  - ก. เกิดจากการร้องรำทำเพลงของคนสมัยก่อน
  - ข. เกิดจากการเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ
  - ค. เกิดจากอาชีพทำนา
  - ง. เกิดจากความเชื่อเรื่องการเลี้ยงสัตว์
5. ชาวแกลมอ เชื่อว่าผู้ที่เคารพกราบไหว้ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ จะได้สิ่งใดตอบแทน
  - ก. จะร่ำรวยเงินทอง
  - ข. ครอบครัวจะอยู่เย็นเป็นสุข
  - ค. จะมีคนเคารพนับถือมากมาย
  - ง. ถูกทุกข้อ
6. การประกอบพิธีกรรมจะทำในเวลาใด
  - ก. กลางวัน
  - ข. กลางคืน
  - ค. ตอนพบค่ำ
  - ง. ตอนรุ่งเช้า
7. ลักษณะท่ารำสำคัญของการแสดงแกลมอคืออะไร
  - ก. การพ้อนที่เน้นความสวยงาม
  - ข. การพ้อนที่เน้นท่าทางการกระโดด
  - ค. การพ้อนที่เน้นท่าทางการ ชีข้างชีม้า

- ง. การพ่อนที่เน้นท่าทางการไหว้
8. ท่ารำที่ได้รับความนิยมของผู้ร่วมแสดงแกลมมอคือท่ารำใด
- ก. ท่ารำสาย
  - ข. ท่ารำชักแบ่งผัดหน้า
  - ค. แล้วแต่ผู้แสดงจะคิดท่ารำขึ้นเอง
  - ง. ถูกทุกข้อ
9. รูปแบบการแสดงแกลมมอมีขั้นตอนของการแสดงทั้งหมดกี่ขั้นตอน
- ก. 5 ขั้นตอน
  - ข. 6 ขั้นตอน
  - ค. 7 ขั้นตอน
  - ง. 8 ขั้นตอน
10. ขั้นตอนที่ 1 ของการแสดงแกลมมอ คือขั้นตอนใด
- ก. ขั้นตอนการไหว้ครู
  - ข. ขั้นตอนการเชิญผีบรรพบุรุษเข้าร่างทรง
  - ค. ขั้นตอนการเล่นซำ
  - ง. ขั้นตอนการแต่งตัว
11. ขั้นตอน การเล่นซำเล่นม้าของการแสดงแกลมมอบรรพบุรุษเชื่อว่า ต้องทำการแสดงทั้งหมดกี่ทศ
- ก. 1 ทศ
  - ข. 2 ทศ
  - ค. 3 ทศ
  - ง. 4 ทศ
12. การแสดงแกลมมอขั้นตอนใดที่ถือว่าเป็นการนำเอาวิถีชีวิตของชาวไทยภูเขามาใช้ในการแสดงมากที่สุด
- ก. ขั้นตอนการไหว้ บรรพบุรุษ
  - ข. ขั้นตอนการเล่นซำเล่นม้า
  - ค. ขั้นตอนการรักษาผู้ป่วย
  - ง. ขั้นตอนการแห่ดอกไม้
13. ขณะที่แสดงขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้ป่วย ผู้แสดงต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง
- ก. น้ำ เหล้า
  - ข. น้ำ มีด
  - ค. น้ำ แพ 9 ชั้น

ง. เหล่า แพ 9 ชั้น

14. การแห่ดอกไม้เป็นการแสดงเพื่อต้องการบอกสิ่งใด

- ก. เป็นการแสดงความยินดี
- ข. เป็นการแสดงความเคารพ
- ค. เป็นการแสดงความสวยงาม
- ง. เป็นการไหว้บรรพบุรุษ

15. ชาวไทยเชื่อว่าขณะทำการแสดงถ้าแม่หมอเหยียบหิ้งหักแสดงว่าคนป่วยจะเป็นอย่างไร

- ก. ผู้ป่วยจะหายดี
- ข. ผู้ป่วยจะหายดีและมีโชค
- ค. ผู้ป่วยจะไม่หาย
- ง. ผู้ป่วยจะตาย

16. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงแกมมอมีทั้งหมดกี่ชิ้น

- ก. 1 ชิ้น
- ข. 2 ชิ้น
- ค. 3 ชิ้น
- ง. 4 ชิ้น

17. จังหวะที่นักดนตรีตีกลองคือ จังหวะใด

- ก. ป๊ะ-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, ป๊ะ-เท่ง
- ข. ป๊ะ-ป๊ะ, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง
- ค. ป๊ะ-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง
- ง. เท่ง-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง

18. การแสดงแกมมอ จะแสดงเพื่อเป็นการเคารพครูบาอาจารย์ ปู่ยา ตายายเมื่อไร

- ก. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11
- ข. วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 11
- ค. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 2
- ง. วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 5

19. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งสำคัญที่นักเรียนจะได้รับจากการนำเสนอผลงานการแสดงแกมมอ

- ก. ได้ความกล้าแสดงออก
- ข. ได้กระบวนการการทำงานกลุ่ม
- ค. ได้เผยแพร่การแสดงพื้นบ้านของตน

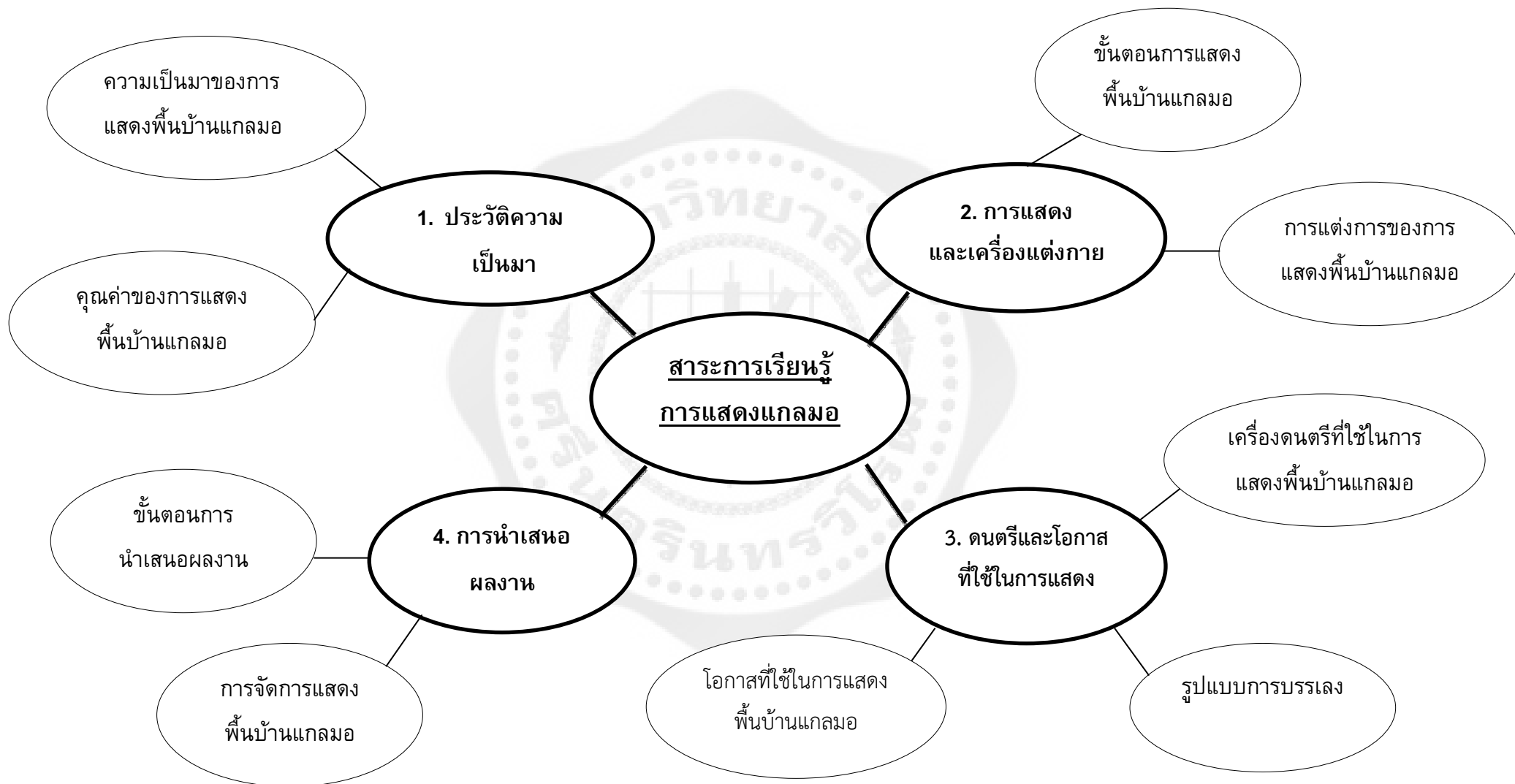
- ง. ได้แต่งหน้าแต่งตัว
20. นักแสดงที่เป็นตัวเอกของการแสดงกลมอเราเรียกว่าอะไร
- ก. ตัวเอก
  - ข. แม่กล
  - ค. พ่อมอ
  - ง. แม่มอ

แผนการจัดการเรียนรู้
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นการแสดงผลงาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นการแสดงพื้นบ้านแกลมอ (สาระเพิ่มเติม) ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ 3.2 ม.1/1 อธิบายและเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้าน แกลมอ เห็นคุณค่าของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงแกลมอและลักษณะท่าร่าของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการแสดง เครื่องแต่งกายของการแสดงพื้นบ้านและสามารถนำเสนอการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านแกลมอได้

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความเป็นมาและความสำคัญของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ สืบทอดการแสดงพื้นบ้านแกลมอที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

หน่วยการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นการแสดงพื้นบ้านแกลมอ
หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
	แบบทดสอบก่อนเรียน	
1	ประวัติความเป็นมา <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ - คุณค่าของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ 	3
2	รูปแบบการแสดง เครื่องแต่งกาย <ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง - ขั้นตอนการเล่นข้างเล่นม้า - ขั้นตอนการแห่ดอกไม้ - ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย - ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน - ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง - การแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี 	13
3	ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงพื้นบ้านแกลมอ - รูปแบบการบรรเลง - โอกาสที่ใช้ในการแสดงพื้นบ้านแกลมอ 	3
4	การนำเสนอผลงาน	1
	แบบทดสอบหลังเรียน	
	รวม	20

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประวัติความเป็นมายาวนานและมีศิลปะการแสดงที่น่าสนใจ คือ การแสดงแกลมอ เป็นประเพณีของชาวกูย เรียกตามภาษาถิ่นว่า แกลมอ มีมาตั้งแต่เมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏที่แน่ชัด ทราบแต่เพียงว่าพิธีกรรมเหล่านี้มีมานานแล้วชาวไทยภูยรับถ่ายทอดต่อเนื่องกันมา และปฏิบัติมาโดยตลอดจนกระทั่งทุกวันนี้

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 2.1 รู้และเข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครตามบริบทของประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม
- 2.2 เข้าใจและเกิดความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดงแกลมอ รวมทั้งบอกคุณค่าของการแสดงแกลมอได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความเป็นมาของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ
- 4.2 คุณค่าของการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 เวลา 2 ชั่วโมง

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนาซักถาม เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยภูเขา และประวัติของการแสดงแกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
4. ครูติดบัตรคำ/รูปภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ แล้วให้นักเรียนอภิปรายว่าเกี่ยวข้องกับประวัติการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยภูเขาในจังหวัดศรีสะเกษอย่างไร
5. นักเรียนชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดีเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยภูเขา
6. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยภูเขาโดยนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากการชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดี หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดงแกลมอหรือการสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยภูเขา
7. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นประวัติการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยภูเขาในจังหวัดศรีสะเกษแล้วสรุปเป็นแผนผังประชาสัมพันธุ์ ประวัติการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยภูเขาในจังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมที่ 2 เวลา 1 ชั่วโมง

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดีเกี่ยวกับการแสดงแกมมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาการแสดงแกมมอโดยนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากการชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดี หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดงแกมมอ หรือการสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกวย
4. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นประวัติการแสดงแกมมอ แล้วสรุปเป็นแผนภูมิรูปภาพ
5. นักเรียนทดสอบตนเองเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกวยและประวัติความเป็นมาของการแสดงแกมมอ โดยครูมีแนวคำถามให้นักเรียนทดสอบตนเองดังนี้
  - 1) ชาวไทยกวยมีประวัติความเป็นมาอย่างไร
  - 2) การแสดงแกมมอมีความสำคัญกับชาวไทยกวยอย่างไร

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 6.1 วีดิทัศน์หรือแผ่นซีดีเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกวย
- 6.2 ผู้รู้เกี่ยวกับประวัติของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกวย และประวัติของการแสดงแกมมอในท้องถิ่น
- 6.3 หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดงแกมมอ

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ให้นักเรียนทำแบบทดสอบตนเอง เรื่องความรู้ทั่วไป เรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกวย และประวัติความเป็นมาของการแสดงแกมมอ	แบบทดสอบตนเองเรื่องความรู้ทั่วไปเรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกวยและประวัติความเป็นมาของการแสดงแกมมอ	ผ่านเกณฑ์โดยได้คะแนนไม่น้อยกว่า 7 คะแนน

8. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 รูปแบบการแสดงและเครื่องแต่งกาย

จำนวน 13 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

รูปแบบการแสดงแกลมอมักเล่นในตอนกลางวัน สาระในการเล่นมักจะเกี่ยวกับการชู้ช้าง ชี้นำ การจับช้าง แสดงถึงการหึงหวงช้างของตน แกลมอมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของชนกลุ่มนี้ มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความอยู่ดี มีสุขของสมาชิกในสังคม ทั้งนี้สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้น อาจมีสิ่งผิดปกติหรือไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็นเช่น สิ่งของสำคัญสูญหาย เกิด การเจ็บป่วยโดยไม่ทราบสาเหตุ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง จึงต้องหาวิธีการใน การผ่อนคลายความกังวลใจ ความวิตกกังวลจนเกินเหตุให้ลดน้อยลง ขั้นตอนการประกอบพิธีกรรมเริ่มขึ้น ด้วยการแต่งกายของแม่หมอและหมอทุกคน และการแต่งกายนั้นยังคงสืบทอดอนุรักษ์ต่อมาจนถึง ปัจจุบัน

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 2.1 แสดงออกในรูปแบบของการแสดงพื้นบ้าน บทหลักของความเชื่อได้
- 2.2 รู้และเข้าใจขั้นความเป็นมาและความเชื่อตอนของขั้นตอนการแสดงแกลมและการ แต่งกายการแสดงแกลมได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 สามารถแสดงการแสดงแกลมได้
- 3.2 วิเคราะห์ที่มาของการแสดงทุกขั้นตอนได้
- 3.3 นำความรู้จากการแสดงไปใช้ในการสืบทอดและอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้านได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ขั้นตอนการแสดงแกลมและความเชื่อ
- 4.2 การแสดงแกลม
- 4.3 การแต่งกายการแสดงแกลม

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 เวลา 2 ชั่วโมง (ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแสดง แกลม
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมจากวีดิทัศน์ (ขั้นตอนที่ 1)

4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (ขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะขั้นตอนการแสดงแกลมอและสาธิตการปฏิบัติ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนขั้นตอนการไหว้ครู และเชิญ วิญญาณบรรพบุรุษเข้าร่างทรง

กิจกรรมที่ 2 เวลา 2 ชั่วโมง (ขั้นตอนการเล่นช้างเล่นม้า)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแสดง แกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอจากวีดิทัศน์ (ขั้นตอนที่ 2)
4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (ขั้นตอนการเล่นช้าง เล่นม้า)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะขั้นตอนการแสดงแกลมอและสาธิตการปฏิบัติ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนขั้นตอนการเล่นช้างเล่นม้า

กิจกรรมที่ 3 เวลา 2 ชั่วโมง (ขั้นตอนการแห่ดอกไม้)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแสดง แกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอจากวีดิทัศน์ (ขั้นตอนที่ 3)
4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (ขั้นตอนการแห่ ดอกไม้)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะขั้นตอนการแสดงแกลมอและสาธิตการปฏิบัติ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนขั้นตอนการแห่ดอกไม้

กิจกรรมที่ 4 เวลา 2 ชั่วโมง (ขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้เจ็บป่วย)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแสดง
แกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอจากวีดิทัศน์ (ขั้นตอนที่ 4)
4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (ขั้นตอนการตัดแพและ
การอาบน้ำผู้เจ็บป่วย)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะขั้นตอนการแสดงแกลมอและสาธิตการปฏิบัติ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น
ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนขั้นตอนการตัดแพและการอาบน้ำผู้
เจ็บป่วย

กิจกรรมที่ 5 เวลา 2 ชั่วโมง (ขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแสดง
แกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอจากวีดิทัศน์ (ขั้นตอนที่ 5)
4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (ขั้นตอนการเชิญ
วิญญาณบรรพบุรุษเข้าบ้าน)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะขั้นตอนการแสดงแกลมอและสาธิตการปฏิบัติ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น
ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนขั้นตอนการเชิญวิญญาณบรรพบุรุษ
เข้าบ้าน

กิจกรรมที่ 6 เวลา 2 ชั่วโมง (ขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่าง ทรง)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการแสดง
แกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอจากวีดิทัศน์ (ขั้นตอนที่ 6)
4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (ขั้นตอนการบายศรีสู่
ขวัญผู้เจ็บป่วยและการออกจากร่างทรง)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น

6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะขั้นตอนการแสดงแกลมอและสาธิตการปฏิบัติ
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนขั้นตอนการบายศรีสู่ขวัญผู้เจ็บป่วย และการออกจากร่างทรง

กิจกรรมที่ 7 เวลา 1 ชั่วโมง (การแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี)

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะการแต่งกาย/การทรง เจ้าของผู้ประกอบพิธีการแสดงแกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ให้นักเรียนชมการแสดงแกลมอจากวีดิทัศน์ (การแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธี)
4. ครูให้นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ เรื่องขั้นตอนการแสดงแกลมอ (การแต่งกาย/การทรง เจ้าของผู้ประกอบพิธี)
5. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต และซักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
6. ครูและวิทยากรท้องถิ่นอธิบายลักษณะการแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ประกอบพิธีและ สาธิตการแต่งกาย
7. นักเรียนแบ่งกลุ่มและทบทวนการปฏิบัติ และให้เพื่อนในชั้นเรียน ครูและวิทยากรท้องถิ่น ร่วมกันซักถามและตรวจสอบความถูกต้อง
8. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนการแต่งกาย/การทรงเจ้าของผู้ ประกอบพิธี

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 6.1 วีดิทัศน์หรือแผ่นซีดี
- 6.2 วิทยากรท้องถิ่น
- 6.3 หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดงแกลมอ
- 6.4 เครื่องแต่งกาย

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและ ประเมินผล	เกณฑ์การวัดและ ประเมินผล
การสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่าน เกณฑ์
การสังเกตการปฏิบัติงาน กลุ่ม	แบบสังเกตการปฏิบัติงาน กลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่าน เกณฑ์

8. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้
ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม .....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม 1 ..... 2 .....
 3 ..... 4 .....
 5 ..... 6 .....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	มีการวางแผนร่วมกันก่อนทำงาน				
3	มีการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก				
4	มีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก				
5	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
รวม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับ การ ประเมิน	มีความ ตั้งใจใน การ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อ เวลา				ความ สะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับ คุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี
9 - 12	พอใช้
5 - 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่ม เป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง ตามความเหมาะสมก็ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง

จำนวน 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พิธีกรรมกล่อม จัดขึ้นเนื่องใน 3 โอกาสคือ 1) เพื่อเป็นการเคารพครูบาอาจารย์ ปู่ยา ตายายที่เคารพ เมื่อถึงวันสำคัญในรอบปีก็ดำเนินพิธีกรรมขึ้นปีละ 1 ครั้ง ในวันขึ้น 8 หรือ 15 ค่ำ เดือนยี่ของทุกปี 2) เพื่อบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถบันดาลทุกข์สุข เชื่อว่าผู้ที่เคารพกราบไหว้ จะทำให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข เมื่อเกิดเหตุไม่ดีกับสมาชิกในครอบครัว ญาติ มีการเจ็บป่วย จะมีการบนบาน เมื่อได้ตามที่บนบานไว้จึงจัดพิธีแก้บน 3) เพื่อการประกอบพิธีกรรมเพื่อรักษาผู้ป่วย ซึ่งเป็น การอัญเชิญดวงวิญญาณของบรรพบุรุษมาให้ความช่วยเหลือ ขอคำแนะนำผ่านล่ำม หรือคนทรงเพื่อ หาสาเหตุของการเจ็บป่วย และหาทางรักษาตามความเชื่อ

เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมกล่อมมีกลองโทน 1 ใบผู้เล่นดนตรี เรียกว่า “มือกลอง” จังหวะที่เล่น เร็วกว่าจังหวะรำเชิงเล็กน้อย จังหวะที่ตีกลองคือ ป๊ะ-เท่ง, เท่ง-ป๊ะ, เท่ง-เท่ง “มือกลอง”

แคน จำนวน 1 เต้า ผู้เล่นดนตรี เรียกว่า “หมอแคน” จะเตรียมมาครั้งละ 2 เต้า

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 2.1 รู้และเข้าใจองค์ประกอบของเครื่องดนตรีกล่อม
- 2.2 รู้และเข้าใจโอกาสที่ใช้ในการแสดงกล่อม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 สามารถบอกโอกาสของการแสดงได้
- 3.2 บอกลักษณะของการบรรเลงดนตรีได้
- 3.3 บอกชนิดและความหมายเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 เครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงกล่อม
- 4.2 โอกาสที่ใช้ในการแสดง

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 เวลา 2 ชั่วโมง

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้วิทยากรท้องถิ่นเล่นดนตรีที่ใช้ในการแสดงกล่อมให้นักเรียนชม
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูติดบัตรคำรูปภาพ เครื่องดนตรี แล้วให้นักเรียนอภิปรายว่าเกี่ยวข้องกับการแสดงอย่างไร

4. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโอกาสของการแสดงโดยนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากการชมวีดิทัศน์หรือแผ่นซีดี หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดง แกลมอ หรือการสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทยกูย

5. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มลองปฏิบัติกับเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง โดยมีครูและวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้ให้ความรู้และควบคุม

6. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นโอกาสที่ใช้ในการแสดงและเครื่องดนตรีที่ใช้

กิจกรรมที่ 2 เวลา 1 ชั่วโมง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มลองปฏิบัติกับเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดง โดยมีครูและวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้ให้ความรู้และควบคุม

2. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นโอกาสที่ใช้ในการแสดงและเครื่องดนตรีที่ใช้

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

6.1 วีดิทัศน์หรือแผ่นซีดีเกี่ยวกับเครื่องดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการแสดง

6.2 วิทยากรท้องถิ่น

6.3 หนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการแสดง แกลมอ

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม	แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

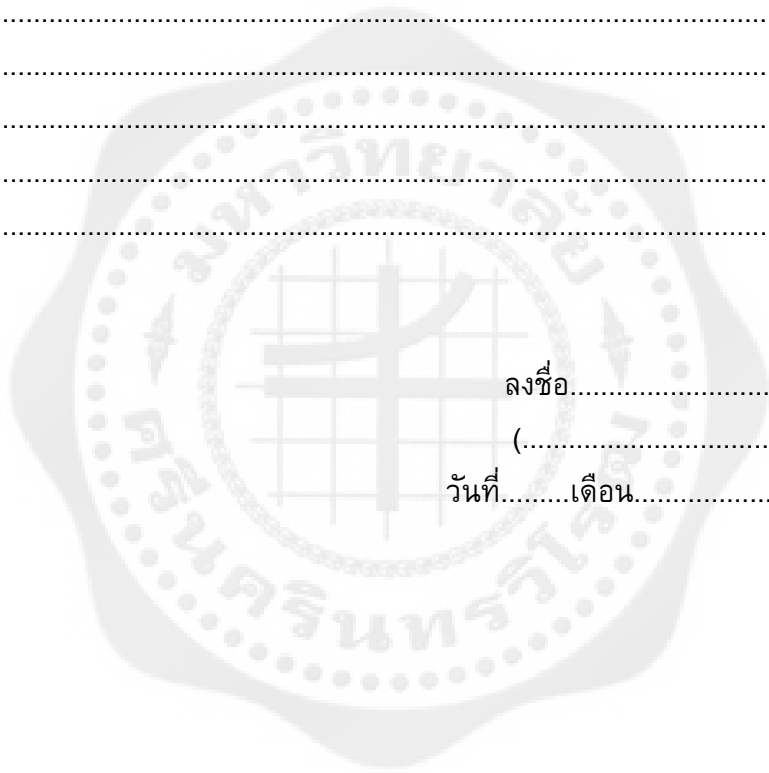
.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

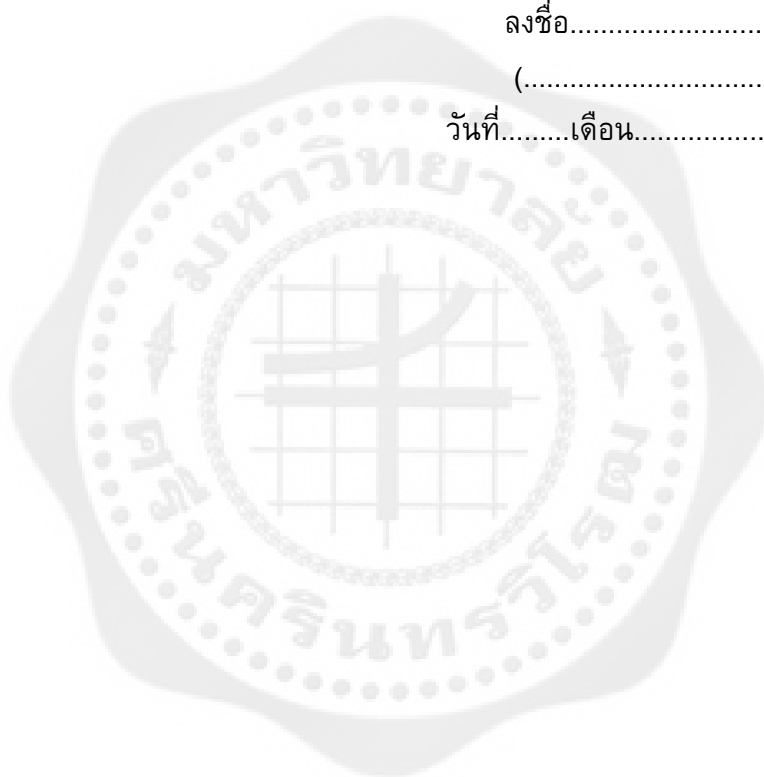
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม .....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม 1 ..... 2.....
 3 ..... 4.....
 5 ..... 6 .....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	มีการวางแผนร่วมกันก่อนทำงาน				
3	มีการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก				
4	มีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก				
5	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
รวม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับ การ ประเมิน	มีความ ตั้งใจใน การ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อ เวลา				ความ สะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับ คุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี
9 - 12	พอใช้
5 - 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่ม
เป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน
หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง
ตามความเหมาะสมก็ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การนำเสนอผลงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ในการประกอบพิธีแกลมอ ใช้ลานกว้างบริเวณที่เป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าภาพหรือผู้ช่วยส่วนมากเป็นบ้านเจ้าโคตรซึ่งเป็นหัวหน้าสายตระกูล ตั้งประรำพิธีชั่วคราวเป็นโรงไม้ 4 เสา ปักเป็นมุมกว้างยาว 4 เมตร มุงหลังคาด้วยใบมะพร้าวหรือหญ้าคา เพื่อเป็นสถานที่ประกอบพิธี กลางประรำพิธีมีการสร้างร้านโดยปักเสา 3 ต้น ใช้ไม้ 2 ต้น และต้นกล้วย 1 ต้น ทำเสาสูงถึงหลังคาของประรำ ชั้นบนขัดเป็นตาห่างๆ ไว้สำหรับตั้งวางชั้นดอกไม้ ชั้นที่ 2 พาดผ้าถุง และผ้าขาวม้า วางทับด้วยมิตดาบของครูบามอ ภายในประรำจะปูตาข่ายตาถี่วางทับด้วยเสื่อสำหรับให้ผู้เล่นได้เข้าไปนั่งทำพิธี ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องห้ามเข้าในบริเวณดังกล่าว การประกอบพิธีกรรมจะทำในเวลากลางวัน

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.1 รู้และเข้าใจกระบวนการนำเสนอผลงาน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการแสดงแกลมอ

3.2 อธิบายและสามารถนำเสนอผลงานการแสดงแกลมอได้

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การนำเสนอผลงานการแสดงแกลมอ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

1. นักเรียน ครู และวิทยากรท้องถิ่นร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแสดงแกลมอ
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูให้นักเรียนฝึกซ้อมการแสดงบนเวที
4. ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต ชักถามครูและวิทยากรท้องถิ่น
5. ครูและวิทยากรท้องถิ่นให้คำแนะนำและแก้ไขจุดบกพร่อง
6. นักเรียนแสดงผลงานบนเวที
7. ครู วิทยากรท้องถิ่นและนักเรียนร่วมกันสรุปการนำเสนอผลงานการแสดงพื้นบ้านแกลมอ
8. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
9. แบบประเมินความตระหนักคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและความพึงพอใจของนักเรียน

นักเรียน

หลังจากใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการแสดงพื้นบ้านแกลมอ

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

6.1 เว็บไซต์ประชุมโรงเรียน

6.2 วิทยากรท้องถิ่น

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
การสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม	แบบสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
การนำเสนอผลงาน	แบบให้คะแนนการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม .....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม 1 ..... 2 .....
 3 ..... 4 .....
 5 ..... 6 .....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	มีการวางแผนร่วมกันก่อนทำงาน				
3	มีการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก				
4	มีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก				
5	มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอน				
รวม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับ การ ประเมิน	มีความ ตั้งใจใน การ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อ เวลา				ความ สะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4
ดี	=	3
พอใช้	=	2
ปรับปรุง	=	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับ คุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี
9 - 12	พอใช้
5 - 8	ปรับปรุง

หมายเหตุ ครูอาจใช้วิธีการมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่ม
เป็นผู้ประเมิน หรือให้ตัวแทนกลุ่มผลัดกันประเมิน
หรือให้มีการประเมินโดยเพื่อน โดยตัวนักเรียนเอง
ตามความเหมาะสมก็ได้

แบบให้คะแนนการนำเสนอผลงาน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อหา				
3	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 4 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมค่อนข้างสมบูรณ์	ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นบางส่วน	ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

ภาคผนวก ค

- ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)
 ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรม
 ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

ข้อสอบข้อที่	ค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.42	0.21
2	0.42	0.42
3	0.37	0.32
4	0.48	0.53
5	0.26	0.32
6	0.48	0.32
7	0.53	0.42
8	0.42	0.42
9	0.37	0.32
10	0.58	0.74
11	0.58	0.53
12	0.63	0.42
13	0.69	0.53
14	0.48	0.32
15	0.58	0.32
16	0.48	0.32
17	0.58	0.53
18	0.63	0.63
19	0.48	0.32
20	0.48	0.53

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 0.8473

วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น
เรื่อง การแสดงแกลมอ

ข้อสอบข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ioc	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
8	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
14	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15	+1	0	+1	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
19	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
- คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ที่ส่งเสริมความ
ตระหนักรู้คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

ตาราง ผลการใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่ส่งเสริมความตระหนักรู้
คุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นเรื่อง การแสดงแกมมอ

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (Posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
1	10	50	19	95
2	9	45	18	90
3	7	35	17	85
4	8	40	18	90
5	9	45	19	95
6	11	55	20	100
7	10	50	20	100
8	9	45	19	95
9	8	40	19	95
10	8	40	18	90
11	7	35	16	80
12	9	45	19	95
13	8	40	18	90
14	9	45	17	85
15	10	50	20	100
16	10	50	19	95
17	11	55	19	95
18	9	45	19	95
19	8	40	20	100
20	9	45	18	90
21	10	50	18	90
22	11	55	18	90
23	12	60	19	95
24	13	65	20	100
25	13	65	20	100
26	10	50	18	90
27	9	45	18	90

ตาราง (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน (Pretest) (20 คะแนน)		หลังเรียน (Posttest) (20 คะแนน)	
	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ	คะแนน	เฉลี่ยร้อยละ
28	9	45	18	90
29	10	50	20	100
30	13	65	20	100
31	9	45	19	95
32	12	60	20	100
33	11	55	19	95
34	9	45	18	90
35	10	50	19	95
$\bar{X}$	9.71	48.57	18.74	93.71
เฉลี่ยร้อยละ	48.55	48.57	93.70	93.71
S.D.	1.58	7.91	1.01	5.05

การประเมิน	ผลการวิเคราะห์คะแนน			
	N	$\bar{X}$	S.D.	t-test
ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (20 คะแนน)	35	9.71	1.58	43.62
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (20 คะแนน)	35	18.74	1.01	

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนเรียนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงพื้นบ้าน แกลมมอ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาคผนวก จ

- ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกลมอ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การแสดงแกมมอ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวอัมรา บุญประเสริฐ
วันเดือนปีเกิด	27 พฤศจิกายน 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	83/1 หมู่บ้านจะบวก ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ข้าราชการครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนดงพลองพิทยาคม 128 หมู่ 2 ตำบลดงพลอง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2544	ประถมศึกษา จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์บ้านห้วยโสมก ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ.2550	มัธยมศึกษา จาก วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ.2555	ปริญญาตรี คณะศิลปศึกษา สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา จาก สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
พ.ศ.2560	ปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา : ศิลปะการแสดงศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ